

UNJONI EWROPEA

IL- PARLAMENT EWROPEW

IL-KUNSILL

Brussel, 18 ta' April 2007
(OR. en)

2005/0049(COD)

PE-CONS 3692/06

ASILE 108
MIGR 200
FRONT 243
CADREFIN 343
CODEC 1594

ATTI LEĠISLATTIVI U STRUMENTI OĦRA

Suġġett: DEĊIŻJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL li tistabilixxi l-Fond Ewropew għar-Ritorn għall-perijodu mill-2008 sa l-2013 bħala parti mill-Programm Ġenerali 'Solidarjetà u Ġestjoni tal-Flussi ta' Migrazzjoni'

**DEĊIŻJONI NRU .../2007/KE TAL-PARLAMENT EWROPEW
U TAL-KUNSILL**

ta'

**li tistabbilixxi l-Fond Ewropew għar-Ritorn għall-perijodu mill-2008
sa l-2013 bħala parti mill-Programm Ġenerali
'Solidarjetà u Ġestjoni tal-Flussi ta' Migrazzjoni'**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 63(2)(b) u 63(3)(b) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew¹,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni²,

Filwaqt li jaġixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat³,

---

¹ ĠU C 88, 11.4.2006, p. 15.

² ĠU C 115, 16.5.2006, p. 47.

³ Opinjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-14 ta' Dicembru 2006 (għadha mhix ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u Deċiżjoni tal-Kunsill ta'...

Billi:

- (1) Bil-hsieb ta' l-istabbiliment progressiv ta' zona ta' liberta, sigurtà u gustizzja, it-Trattat jipprovdi kemm għall-adozzjoni ta' miżuri mmirati li jiżguraw il-moviment liberu ta' persuni, flimkien mal-miżuri ta' appoġġ relatati mal-kontrolli tal-fruntieri esterni, l-ażil u l-immigrazzjoni, kif ukoll għall-adozzjoni ta' miżuri relatati ma' l-ażil, l-immigrazzjoni u s-salvagwardja tad-drittijiet ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi.
- (2) Il-Kunsill Ewropew, fil-laqgħa tiegħu f'Tampere fil-15 u s-16 ta' Ottubru 1999, afferma mill-ġdid ir-risoluzzjoni tiegħu li johloq zona ta' liberta, sigurtà u gustizzja. Għal dak il-għan, politika Ewropea komuni dwar l-ażil u l-migrazzjoni għandha jkollha l-għan li tiżgura kemm it-trattament gust ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi kif ukoll lejn gestjoni aħjar tal-flussi ta' migrazzjoni.
- (3) Politika Komunitarja għar-ritorn effettiva hija komplement meħtieġa għal politika kredibbli għall-immigrazzjoni legali u l-ażil politiku kif ukoll element importanti fil-ġlieda kontra l-immigrazzjoni illegali. L-Istati Membri qed jippjanaw baġits sostanzjali biex ikunu implimentati programmi ta' ritorn u operazzjonijiet ta' ritorn sfurzati. Azzjoni komuni ta' l-Unjoni Ewropea f'dan il-qasam, appoġġata b'mezzi finanzjarji xierqa mill-Komunita, tista' tappoġġa lill-Istati Membri, tishaq dwar il-ħtieġa tar-ritorn ta' residenti illegali u tikkontribwixxi biex tissaħħaħ is-solidarjeta fost l-Istati Membri.

- (4) Fit-28 ta' Frar 2002 il-Kunsill adotta l-Pjan Komprensiv għall-ġlieda kontra l-immigrazzjoni illegali u t-traffikar ta' bnedmin fl-Unjoni Ewropea¹ fejn sahaq li politika ta' ammissjoni mill-ġdid u ritorn issawwar komponent integrali u ewlieni fil-ġlieda kontra l-immigrazzjoni illegali u identifika żewġ elementi li fuqhom għandha tiġi bbażata l-politika tal-Komunità dwar ir-ritorn, jiġifieri prinċipji u miżuri komuni, fi hdan il-qafas li titjieb il-koperazzjoni amministrattiva bejn l-Istati Membri.
- (5) Il-Programm ta' Azzjoni għar-Ritorn tal-Kunsill tat-28 ta' Novembru 2002, ibbażat fuq il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni ta' l-14 ta' Ottubru 2002 dwar il-politika tal-Komunità dwar ir-ritorn ta' residenti illegali, jindirizza l-katina sħiħa ta' azzjoni fir-rigward tal-ġestjoni tar-ritorn fl-Istati Membri, li tkopri kemm ritorn sfurzati kif ukoll dak volontarju ta' ċittadini minn pajjiżi terzi, kif ukoll l-istadji ċentrali tar-ritorn, inkluż it-tnejn u s-segwitu.
- (6) Il-Kunsill Ewropew, fil-laqgħa tiegħu f'Tessaloniki fid-19 u l-20 ta' Ġunju 2003, talab lill-Kummissjoni biex din teżamina l-aspetti kollha relatati ma' strument Komunitarju separat dwar ir-ritorn sabiex ikunu appoġġati, b'mod partikolari l-prijoritajiet kif stabbiliti fil-Programm ta' Azzjoni għar-Ritorn.
- (7) Il-Konkluzjonijiet mill-Kunsill dwar il-prijoritajiet għall-iżvilupp b'suċċess ta' politika komuni ta' ammissjoni mill-ġdid tat-2 ta' Novembru 2004, jenfasizzaw li l-ftehim Komunitarji ta' ammissjoni mill-ġdid jagħmlu kontribut importanti għal ġestjoni kongunta effettiva tal-migrazzjoni u għandhom rwol prezzjuż fil-ġlieda kontra l-immigrazzjoni illegali. Huma element importanti fil-qafas tad-djalogu u l-koperazzjoni bejn l-Unjoni Ewropea u l-pajjiżi ta' origini, ta' residenza preċedenti u ta' transitu ta' immigranti illegali.

---

¹ ĠU C 142, 14.6.2002, p. 23.

- (8) Wara l-Konkluzjonijiet tat-8 ta' Ġunju 2004 li fihom il-Kunsill talab lill-awtorità baġitarja biex tagħmel disponibbli azzjonijiet ta' thejjiġa u stieden lill-Kummissjoni biex tqis l-ideat tiegħu dwar l-iżvilupp ta' pjanijiet ta' ritorn integrati f'koperazzjoni mill-qrib ma' l-Istati Membri, ingħata bidu għal azzjonijiet ta' thejjiġa għall-perijodu 2005 u 2006.
- (9) Il-Kunsill Ewropew, fil-laqgħa tiegħu fi Brussel fl-4 u l-5 ta' Novembru 2004, sejjah għall-"Programm ta' l-Aja" għat-tnedija tal-fażi preparatorja ta' Fond Ewropew għar-Ritorn (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ "il-Fond") u l-istabbiliment tal-Fond sa l-2007, b'kont meħud ta' l-evalwazzjoni tal-fażi preparatorja.
- (10) F'Novembru 2004 l-Kunsill ha nota tar-rapport tal-Presidenza dwar analiżi ta' l-aħjar Prattiki rappurtati dwar ir-ritorn lejn pajjiżi speċifiċi. Ir-rapport iddikjara diversi possibbiltajiet u hteġa għal koperazzjoni aktar Prattika bejn l-Istati Membri fil-Prattika tar-ritorn. Ir-rapport wera possibbiltajiet għal approċċ aktar integrat, kemm fil-livell nazzjonali kif ukoll dak Komunitarju, dwar il-politika tar-ritorn kif ukoll dwar politika ġenerali. Barra minn hekk, ir-rapport identifika l-aħjar Prattiki mill-Istati Membri rigward ir-ritorn volontarju jew sfurzat ta' ċittadini minn pajjiżi terzi lejn il-pajjiż ta' l-orġini jew ta' transitu tagħhom, bħalma huma l-promozzjoni ta' Programmi ta' Ritorn Volontarju Assistenti għal ritorn sostenibbli, parir dwar ir-ritorn, u l-organizzazzjoni ta' operazzjonijiet kongunti ta' ritorn, inklużi titjiriet charter.
- (11) Huwa meħtieġ li l-Komunità tingħata strument li jkun imfassal biex jappoġġa u jinkoraġġixxi l-isforzi magħmula mill-Istati Membri biex itejbu l-ġestjoni tar-ritorn fid-dimensjonijiet kollha tagħha, fuq il-bażi tal-prinċipju ta' ġestjoni ta' ritorn integrata, u bil-ħsieb li jappoġġa implimentazzjoni ġusta u effettiva ta' standards komuni dwar ir-ritorn, kif stabbilit taħt il-leġislazzjoni Komunitarja dwar ir-ritorn.

- (12) M'hemm provdut l-ebda finanzjament għall-2007 taht din id-Deciżjoni, sabiex ikunu jistgħu jitqiesu r-rizultati ta' l-azzjonijiet ta' thejjija dwar ir-ritorn fl-2005 u fl-2006, abbażi ta' rapport mill-Kummissjoni dwar il-valutazzjoni ta' l-azzjonijiet ta' thejjija.
- (13) L-istandards komuni kkonċernati huma b'mod partikolari d-Direttiva tal-Kunsill 2001/40/KE tat-28 ta' Mejju 2001 dwar ir-rikonoxximent reċiproku ta' deciżjonijiet dwar it-tneħħija ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi¹ u l-korollarja tagħha, id-Deciżjoni tal-Kunsill 2004/191/KE tat-23 ta' Frar 2004 li tistabbilixxi l-kriterji u l-arrangamenti prattiċi għall-kumpens ta' zbilanċi finanzjarji li jkunu gejjin mill-applikazzjoni tad-Direttiva 2001/40/KE dwar ir-rikonoxximent reċiproku tad-deciżjonijiet dwar it-tkeċċija ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi², u d-Deciżjoni tal-Kunsill 2004/573/KE tad-29 ta' April 2004 dwar l-organizzazzjoni ta' titjriet kongunti għat-tkeċċija mit-territorju ta' żewġ Stati Membri jew aktar, ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi li jkunu s-sugġetti ta' ordnijiet individwali ta' tkeċċija³.
- (14) Dan jikkonċerna wkoll l-istrumenti Komunitarji futuri, bħal strument dwar standards komuni dwar proċeduri fi Stati Membri għar-ritorn ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi b' residenza illegali, li għandhom joħolqu pjattaforma bilanċjata fl-Unjoni Ewropea dwar il-proċeduri tar-ritorn u li għalhekk ikunu jistgħu jiddefinixxu l-kondizzjonijiet u l-marginu li fih l-Istati Membri jieħdu l-miżuri ta' ritorn.

---

¹ ĠU L 149, 2.6.2001, p. 34.

² ĠU L 60, 27.2.2004, p. 55.

³ ĠU L 261, 6.8.2004, p. 28.

- (15) L-Istati Membri għandhom jiżguraw li azzjonijiet taħt il-Fond jirrispettaw l-obbligi li ġejjin mid-drittijiet fundamentali, stabbiliti, b'mod partikolari fil- Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fondamentali (il-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem), il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali ta' l-Unjoni Ewropea, il-Konvenzjoni ta' Ġinevra tat-28 ta' Lulju 1951 dwar l-Istatus tar-Refugjati, kif supplimentata bil-Protokoll ta' New York tal-31 ta' Jannar 1967, u strumenti internazzjonali oħra rilevanti, bħall-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti ta' l-1989 dwar id-Drittijiet tat-Tfal, fejn applikabbli.
- (16) Waqt li jzomm preżenti li l-espulsjoni kollettiva hija projbita taħt il-Protokoll 4 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, persuni li huma soġġetti għal ordnijiet individwali ta' tkeċċija biss għandhom jintbagħtu lura permezz ta' operazzjonijiet kongunti ta' ritorn eligibbli għal finanzjament taħt din id-Deciżjoni.
- (17) Fid-dawl tal-kamp ta' applikazzjoni u l-għan tal-Fond, ma għandu fl-ebda każ, jappoġġa azzjonijiet rigward żoni u ċentri għaž-żamma ta' persuni f'pajjiżi terzi.
- (18) Kif iddikjarat fil-Programm ta' Azzjoni għar-Ritorn, approvat mill-Kunsill fit-28 ta' Novembru 2002, u affermat mill-ġdid kontinwament fl-istrumenti ta' l-Unjoni Ewropea f'dan il-qasam, bħal, b'mod partikolari, il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar ritorn volontarjutat-2 ta' Novembru 2005, ir-ritorn volontarju huwa komponent importanti ta' approċċ bilanċjat, effettiv u sostenibbli għar-ritorn.
- (19) Azzjonijiet eligibbli fil-kamp ta' applikazzjoni tal-ġestjoni integrata ta' ritorn għandhom jieħdu kont tas-sitwazzjoni speċifika ta' persuni vulnerabbli.

(20) Biex tissaħħaħ l-effiċjenza fil-ġestjoni ta' ritorn fl-ivell nazzjonali, il-Fond għandu jkopri wkoll azzjonijiet relatati mar-ritorn volontarju ta' persuni li mhumiex taħt l-obbligu li jhallu t-territorju, bħal applikanti għall-ażil li għadhom ma rċevewx deċiżjoni negattiva jew persuni li jgawdu minn forma ta' protezzjoni internazzjonali skond it-tifsira tad-Direttiva tal-Kunsill 2004/83/KE tad-29 ta' April 2004 dwar l-istandards minimi għall-kwalifika u l-istatus ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi jew persuni mingħajr ċittadinanza bħala refuġjati jew bħala persuni li b'xi mod jeħtieġu protezzjoni internazzjonali u l-kontenut tal-protezzjoni mogħtija¹, jew li jgawdu minn protezzjoni temporanja skond it-tifsira tad-Direttiva tal-Kunsill 2001/55/KE ta' l-20 ta' Lulju 2001 dwar standards minimi sabiex tingħata protezzjoni temporanja f'każ ta' influż bil-massa ta' persuni spostjati u dwar il-miżuri li jippromwovu bilanċ fl-isforzi bejn l-Istati Membri meta jirċievu dawn il-persuni u li jgħorru l-konsegwenzi ta' dan².

---

¹ ĠU L 304, 30.9.2004, p. 12.

² ĠU L 212, 7.8.2001, p. 12.

- (21) Objettiv ewlieni ta' din id-Deciżjoni għandu jkun il-promozzjoni ta' ġestjoni integrata tar-ritorn fil-livell nazzjonali. L-Istati Membri qed ikunu mhegġa biex jimplimentaw operazzjonijiet ta' ritorn fid-dawl tal-pjani ta' azzjoni ta' ritorn integrati, li janalizzaw is-sitwazzjoni fl-Istati Membri fir-rigward tal-popolazzjoni mmirata, jistabbilixxu miri fir-rigward ta' l-operazzjonijiet previsti u, flimkien mal-partijiet interessati kkonċernati, bħall-Kummissarju Għoli tan-Nazzjonijiet Uniti għar-Refuġjati (UNHCR) u l-Organizzazzjoni Internazzjonali għall-Migrazzjoni (IOM), joffru skemi ta' ritorn li jiffukaw fuq ritorn effettiv u sostenibbli permezz ta' diversi miżuri. Fejn ikun xieraq, il-pjanijiet ta' ritorn integrati għandhom ikunu valutati u aġġustati regolarment.

- (22) Biex ikun promoss ir-ritorn volontarju ta' persuni, b'mod partikolari persuni li m'huma taht l-ebda obbligu li jhallu t-territorju, għandhom ikunu previsti inċentivi għal dawn il-persuni, bħalma huwa t-trattament preferenzjali billi tingħata għajna msaħħa dwar ir-ritorn. Dan it-tip ta' ritorn volontarju huwa kemm fl-interess ta' ritorn dinjituż ta' persuni ripatrijati, kif ukoll ta' l-awtoritajiet f' termini ta' effettività' fl-infiq. L-Istati Membri għandhom jithegġew biex jagħtu preferenza għar-ritorn volontarju.
- (23) Madankollu, mil-lat ta' politika, ir-ritorn volontarju u dak sfurzat huma interkonnessi u għandhom effett li jsaħħu lil xulxin u l-Istati Membri għandhom ikunu mhegġa fil-ġestjoni tagħhom tar-ritorn biex jinfurzw mill-ġdid il-komplementarjetà taż-żewġ forum. Hemm htieġa ċara li jitwettaq ritorn sfurzat biex tkun salvagwardjata l-integrità tal-politika dwar l-immigrazzjoni u l-ażil ta' l-Unjoni Ewropea u tas-sistemi ta' l-immigrazzjoni u l-ażil ta' l-Istati Membri. Għalhekk, il-possibbiltà ta' ritorn sfurzat huwa prerekwizit biex ikun żgurat li din il-politika ma tkunx mhedda u biex ikun infurzat l-istat tad-dritt, li fih innifsu huwa meħtieġ għall-ħolqien ta' zona ta' libertà, sigurtà u ġustizzja. Għalhekk din id-Deciżjoni għandha tappoġġa l-azzjonijiet ta' l-Istati Membri biex jithaffef ir-ritorn infurzat.
- (24) Barra minn hekk, l-ostakli l-kbar li qed isibu l-Istati Membri fil-qasam tar-ritorn ta' spiss isiru fir-rigward tar-ritorn sfurzat. Ostaklu importanti huwa l-inċertezza dwar l-identità tal-persuna kkonċernata u/jew in-nuqqas tad-dokumenti ta' l-ivvjagġar meħtieġa. Sabiex jinghelbu problemi bħal dawn, l-Istati Membri għandhom ikunu mhegġa biex itejbu l-koperazzjoni mas-servizzi konsulari ta' pajjiżi terzi u li jżidu l-iskambju ta' informazzjoni u l-koperazzjoni ta' l-operat bejniethom stess fejn jikkonċerna l-koperazzjoni ma' dawn is-servizzi.

- (25) Huwa wkoll importanti hafna li din id-Deciżjoni tappoġġa, f'dawk l-Istati Membri, fejn dawn jqisuh bħala xieraq, miżuri speċifiċi għal dawk il-persuni ripatrijati fil-pajjiż tar-ritorn sabiex l-ewwel ikun żgurat ritorn effettiv lejn il-belt jew ir-regjun tagħhom ta' l-origini taht kondizzjonijiet tajbin, u t-tieni biex tissahhaħ l-integrazzjoni mill-ġdid dejjiema tagħhom fil-komunità tagħhom. Tali miżuri m'għandhomx jikkonsistu f'għajjnuna lill-pajjiżi terzi bħala tali u dawn għandhom ikunu eliġibbli biss għall-finanzjament meta u sakemm ikun hemm il-kontinwazzjoni meħtieġa ma' attivitajiet mibdija u li jkunu twettqu partikolarment fit-territorju ta' l-Istati Membri taht pjan ta' ritorn integrat.
- (26) Barra minn hekk, dawk il-miżuri għandhom ikunu f'sinergija ma' l-azzjonijiet appoġġati mill-istrumenti Komunitarji dwar l-assistenza esterna, b'mod partikolari l-programm tematiku dwar l-ażil u l-migrazzjoni.
- (27) Din id-Deciżjoni hija mfassla biex tiffirma parti minn qafas koerenti li jinkludi wkoll id-Deciżjoni Nru.../KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-... li tistabbilixxi l-Fond Ewropew għar-Refuġjati għall-perijodu mill-2008 sa l-2013 bħala parti mill-Programm Ġenerali 'Solidarjetà u Ġestjoni tal-Flussi ta' Migrazzjoni'^{1*}, id-Deciżjoni Nru.../KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-... li tistabbilixxi l-Fond għall-Fruntieri Esterni għall-perijodu mill-2007 sa l-2013 bħala parti mill-Programm Ġenerali 'Solidarjetà u Ġestjoni tal-Flussi ta' Migrazzjoni'², u d-Deciżjoni tal-Kunsill 2007/.../KE tal-... li tistabbilixxi l-Fond Ewropew għall-Integrazzjoni ta' Ċittadini ta' Pajjiżi Terzi għall-perijodu mill-2007 sa l-2013 bħala parti mill-Programm Ġenerali 'Solidarjetà u Ġestjoni tal-Flussi ta' Migrazzjoni'^{3*}, li jimmira li jindirizza l-kwistjoni ta' qsim ġust tar-responsabbiltajiet bejn l-Istati Membri fir-rigward tal-piż finanzjarju li jirriżulta mill-introduzzjoni ta' ġestjoni integrata tal-fruntieri esterni ta' l-Unjoni u mill-implimentazzjoni ta' linji politiċi komuni dwar l-ażil u l-immigrazzjoni, kif żviluppata skond it-Titolu IV tal-Parti 3 tat-Trattat.

---

¹ ĠU...

* ĠU: Daħħal in-numru, id-data u r-referenza ĠU ta' dik id-Deciżjoni.

² ĠU...

³ ĠU...

(28) L-Aġenzija Ewropea għall-Ġestjoni tal-Koperazzjoni Operattiva fil-Fruntieri Esterni ta' l-Istati Membri ta' l-Unjoni Ewropea, stabbilita skond ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2007/2004 ¹ (minn hawn 'il quddiem imsejha "l-Aġenzija"), għandha bhala wiehed mill-kompiti tagħha li tipprovdi l-għajnuna meħtieġa għall-organizzazzjoni ta' operazzjonijiet kongunti tar-ritorn ta' l-Istati Membri u tidentifika l-aħjar prattiki dwar l-akkwist ta' dokumenti ta' l-ivvjaġġar u t-tkeċċija ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi li jinsabu illegalment fit-territorji ta' l-Istati Membri. Għaldaqstant, l-Aġenzija għandha tiżgura li jintlaħqu l-kondizzjonijiet għal sforz ta' ritorn koordinat u effettiv bejn l-Istati Membri, filwaqt li l-implimentazzjoni u l-organizzazzjoni ta' l-operazzjonijiet kongunti tar-ritorn jithallew f'idejn is-servizzi nazzjonali kompetenti. Għalhekk, l-Aġenzija għandha tkun tista' tuża r-riżorsi disponibbli kollha mill-azzjonijiet Komunitarji f'din id-Deċiżjoni.

---

¹ ĠU L 349, 25.11.2004, p. 1.

- (29) L-appoġġ ipprovdut mill-Fond ikun aktar effiċjenti u mmirat aħjar jekk il-finanzjament kongunt ta' l-azzjonijiet eliġibbli jkun ibbażat fuq programmi strateġiċi pluriennali, imfassla minn kull Stat Membru fi djalogu mal-Kummissjoni.
- (30) Abbażi ta' linji gwida strateġiċi adottati mill-Kummissjoni, kull Stat Membru għandu jhejji dokument ta' programmazzjoni pluriennali b'kont meħud tas-sitwazzjoni u l-ħtiġijiet speċifiċi tiegħu u jstabilixxi l-istrateġija tiegħu ta' l-iżvilupp li għandha ssawwar il-qafas għall-implimentazzjoni ta' l-azzjonijiet li se jkunu elenkati fil-programmi annwali.
- (31) Fil-kuntest ta' ġestjoni kondiviża kif imsemmi fl-Artikolu 53(1)(b) tar-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 tal-25 ta' Ġunju 2002 dwar ir-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej¹ (minn hawn 'il quddiem imsejjah "ir-Regolament Finanzjarju"), il-kondizzjonijiet li jippermettu lill-Kummissjoni li teżercita r-responsabbiltajiet tagħha għall-implimentazzjoni tal-baġit ġenerali ta' l-Unjoni Ewropea għandhom jiġu speċifikati u l-obbligi għall-koperazzjoni ta' l-Istati Membri għandhom jiġu kjarifikati. L-applikazzjoni ta' daww il-kondizzjonijiet tkun tippermetti li l-Kummissjoni tissodisfa ruħha li l-Istati Membri qed jużaw il-Fond b'mod legali u korrett u skond il-prinċipju ta' amministrazzjoni finanzjarja soda fis-sens ta' l-Artikoli 27 u 48(2) tar-Regolament Finanzjarju.
- (32) Il-Kummissjoni għandha tistabilixxi r-rendikont indikattiv ta' l-appropriazzjonijiet ta' impenn disponibbli bl-użu ta' metodu oġġettiv u trasparenti.

---

¹ ĠU L 248, 16.9.2002, p. 1. Regolament kif emendat bir-Regolament (KE, Euratom) Nru 1995/2006 (ĠU L 390, 30.12.2006, p. 1).

- (33) L-Istati Membri għandhom jadottaw miżuri adegwati biex jiggwarantixxu t-tħaddim adegwat tas-sistema ta' ġestjoni u kontroll u l-kwalità ta' l-implimentazzjoni. Għal dan il-għan, huwa meħtieġ li jiġu stabbiliti l-prinċipji ġenerali u l-funzjonijiet meħtieġa li l-programmi kollha għandhom jissodisfaw.
- (34) Skond il-prinċipji ta' sussidjarjetà u proporzjonalità, l-Istati Membri għandu jkollhom hom ir-responsabbiltà primarja għall-implimentazzjoni u l-kontroll ta' l-interventi tal-Fond.
- (35) Għandhom jiġu speċifikati l-obbligi fuq l-Istati Membri fir-rigward tas-sistemi ta' ġestjoni u kontroll, iċ-ċertifikazzjoni tan-nefqa, u l-prevenzjoni, l-identifikazzjoni u l-korrezzjoni ta' irregolaritajiet u ta' ksur tal-liġi tal-Komunita' biex tkun garantita l-implimentazzjoni effiċjenti u korretta tal-programmi pluriennali u annwali tagħhom. B' mod partikolari, safejn huma konċernati l-ġestjoni u l-kontroll, huwa meħtieġ li jiġu stabbiliti l-modalitajiet li bihom l-Istati Membri jiżguraw li s-sistemi rilevanti jkunu stabbiliti u jaħdmu b' mod sodisfaċenti.
- (36) Mingħajr preġudizzju għas-setgħat tal-Kummissjoni fir-rigward tal-kontroll finanzjarju, il-koperazzjoni bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni f' dan il-qasam għandha tiġi inkoraġġuta.
- (37) L-effettività u l-impatt ta' azzjonijiet appoġġati mill-Fond jiddependu wkoll mill-evalwazzjoni tagħhom u t-tixrid tar-riżultati tagħhom. Ir-responsabbiltajiet ta' l-Istati Membri u l-Kummissjoni f' dan ir-rigward, u l-arrangamenti biex tiġi żgurata l-affidabbiltà ta' l-evalwazzjoni u l-kwalità ta' l-informazzjoni relatata, għandhom jiġu formalizzati.

- (38) L-azzjonijiet għandhom jiġu evalwati bil-ħsieb ta' revizjoni u valutazzjoni ta' l-impatt f'nofs it-terminu, u l-proċess ta' l-evalwazzjoni għandu jiġi inkorporat fl-arranġamenti ta' monitoraġġ tal-proġett.
- (39) Waqt li tinzamm preżenti l-importanza tal-viżibbiltà tal-finanzjament Komunitarju, il-Kummissjoni għandha ttipprovi gwida biex tiffacilita r-rikonoxximent xieraq ta' l-appoġġ li jingħata lil kwalunkwe awtorità, organizzazzjoni mhux governattiva, organizzazzjoni internazzjonali jew entità oħra li tirċievi għotja minn dan il-Fond, b'kont meħud tal-prattika fir-rigward ta' strumenti oħrajn taħt ġestjoni kondiviza, bħall-Fondi Strutturali.
- (40) Din id-Deciżjoni tistabbilixxi pakkett finanzjarju għad-dewmien sħiħ tal-programm, li għandu jkun il-punt ta' referenza ewlieni għall-awtorità tal-baġit matul il-proċedura baġitarja annwali, fi ħdan it-tifsira tal-punt 37 tal-Ftehim Interistituzzjonali tas-17 ta' Mejju 2006 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar id-dixxiplina baġitarja u l-amministrazzjoni finanzjarja soda¹.
- (41) Minħabba li l-għanijiet ta' din id-Deciżjoni, jiġifieri li jkun promoss ir-ritorn ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi b'residenza illegali fil-qafas ta' l-istandards komuni u l-prinċipju ta' ġestjoni ta' ritorn integrata, ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri u jistgħu għalhekk, minħabba l-iskala u l-effetti ta' l-azzjoni, jinkisbu aħjar fil-livell tal-Komunità, il-Komunità tista' tadotta miżuri, skond il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skond il-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Deciżjoni ma tmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jintlaħaq dan l-għan.

---

¹ ĠU C 139, 14.6.2006, p. 1.

- (42) Il-mizuri meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' din id-Deciżjoni għandhom jiġu adottati skond id-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li tistabbilixxi l-proċeduri għall-eżerċizzju tas-setgħat ta' implimentazzjoni mogħtija lill-Kummissjoni¹.
- (43) Minħabba li l-miżura ta' din id-Deciżjoni li għandha x'taqsam ma' l-adozzjoni ta' linji gwida strateġiġi għandha kamp ta' applikazzjoni ġenerali u hija mfassla sabiex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' din id-Deciżjoni, inter alia billi jithassru wħud minn dawk l-elementi jew billi tiġi ssupplimentata din id-Deciżjoni biż-żieda ta' elementi mhux essenzjali ġodda, għandha tiġi adottata skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju stabbilita fl-Artikolu 5a tad-Deciżjoni 1999/468/KE. Minħabba raġunijiet ta' effiċjenza, il-limiti ta' zmien normali applikabbli għall-proċedura regolatorja bi skrutinju għandhom jitqassru għall-adozzjoni tal-linji gwida strateġiċi.
- (44) Skond l-Artikoli 1 u 2 tal-Protokoll dwar il-pożizzjoni tad-Danimarka anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunitá Ewropea, id-Danimarka ma tieħux sehem fl-adozzjoni ta' din id-Deciżjoni, u għalhekk mhijiex marbuta biha u lanqas ma hi soġġetta għall-applikazzjoni tagħha.
- (45) Skond l-Artikolu 3 tal-Protokoll dwar il-pożizzjoni tar-Renju Unit u ta' l-Irlanda, anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunitá Ewropea, l-Irlanda nnotifikat, permezz ta' l-ittra tas-6 ta' Settembru 2005, ix-xewqa tagħha li tieħu sehem fl-adozzjoni u l-applikazzjoni ta' din id-Deciżjoni.

---

¹ ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23. Deciżjoni kif emendata bid-Deciżjoni 2006/512/KE (ĠU L 200, 22.7.2006, p. 11).

- (46) Skond l-Artikolu 3 tal-Protokoll dwar il-pożizzjoni tar-Renju Unit u ta' l-Irlanda, anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u t-Trattat li jstabilixxi l-Komunità Ewropea, ir-Renju Unit innotifika, permezz ta' l-ittra tas-27 ta' Ottubru 2005, ix-xewqa tiegħu li jieħu sehem fl-adozzjoni u l-applikazzjoni ta' din id-Deċiżjoni.
- (47) Skond it-tieni inċiż tal-paragrafu 2 ta' l-Artikolu 67 tat-Trattat, id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2004/927/KE tat-22 ta' Diċembru 2004 li tistabilixxi li ċerti oqsma koperti mit-Titolu IV tal-Parti Tlieta tat-Trattat li jstabilixxi l-Komunità Ewropea ikunu regolati permezz tal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 ta' dak it-Trattat¹ għamlet il-proċedura msemmija fl-Artikolu 251 tat-Trattat applikabbli fl-oqsma koperti mill-Artikoli 62(1), (2)(a) u (3) u 63(2)(b) u (3)(b) tat-Trattat.

ADOTTAW DIN ID-DEĊIŻJONI:

---

¹ ĠU L 396, 31.12.2004, p. 45.

KAPITOLU I

SUĠĠETT, OBJETTIVI U AZZJONIJIET

Artikolu 1

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

Din id-Deciżjoni tistabbilixxi għall-perijodu mill-1 ta' Jannar 2008 sal-31 ta' Diċembru 2013 il-Fond Ewropew għar-Ritorn (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ "il-Fond") bħala parti minn qafas koerenti li jinkludi wkoll id-Deciżjoni Nru...2007/KE*, id-Deciżjoni Nru.../2007/KE**, u d-Deciżjoni Nru.../2007/KE***, sabiex tikkontribwixxi għat-tishih taż-żona ta' libertà, sigurtà u ġustizzja, u l-applikazzjoni tal-principju ta' solidarjetà bejn l-Istati Membri.

Din id-Deciżjoni tiddefinixxi l-objettivi li għalihom jikkontribwixxi l-Fond, l-implimentazzjoni tiegħu, ir-rizorsi finanzjarji disponibbli u l-kriterji ta' distribuzzjoni għall-allokazzjoni tar-rizorsi finanzjarji disponibbli.

Hija tistabbilixxi r-regoli ta' ġestjoni tal-Fond, inklużi r-regoli finanzjarji kif ukoll il-mekkaniżmi ta' monitoraġġ u kontroll ibbażati fuq it-tqassim tar-responsabbiltajiet bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri.

---

* ĠU: Daħħal in-numru ta' l-ewwel Deciżjoni msemmija fil-premessa 21 (Fond Ewropew għar-Rifuġjati).

** ĠU: Daħħal in-numru tat-tieni Deciżjoni msemmija fil-premessa 27 (Fond għall-Fruntieri Esterni).

*** ĠU: Daħħal in-numru tat-tielet Deciżjoni msemmija fil-premessa 21 (Fond Ewropew għall-Integrazzjoni ta' Ċittadini ta' Pajjiżi Terzi).

Artikolu 2

Objettiv ġenerali tal-Fond

1. L-objettiv ġenerali tal-Fond għandu jkun li jappoġġa l-isforzi magħmula mill-Istati Membri biex itejbu l-ġestjoni ta' ritorn fid-dimensjonijiet kollha tagħha permezz ta' l-użu tal-kunċett ta' ġestjoni integrata u bil-provvediment għal azzjonijiet kongunti li jiġu implimentati mill-Istati Membri jew azzjonijiet nazzjonali li jissoktaw l-objettivi Komunitarji taħt il-prinċipju ta' solidarjetà, b'kont meħud tal-leġislazzjoni Komunitarja f'dan il-qasam u f'konformità sħiħa mad-drittijiet fundamentali.
2. Il-Fond għandu jikkontribwixxi għall-finanzjament ta' assistenza teknika fuq l-inizjattiva ta' l-Istati Membri jew tal-Kummissjoni.

Artikolu 3

Objettivi speċifiċi

1. Il-Fond għandu jikkontribwixxi għall-kisba ta' l-objettivi speċifiċi li ġejjin:
  - (a) l-introduzzjoni u t-titjib ta' l-organizzazzjoni u l-implimentazzjoni tal-ġestjoni ta' ritorn integrata mill-Istati Membri;
  - (b) it-tisħiħ tal-koperazzjoni bejn l-Istati Membri fil-qafas tal-ġestjoni ta' ritorn integrata u l-implimentazzjoni tagħha;
  - (ċ) il-promozzjoni ta' applikazzjoni effettiva u uniformi ta' standards komuni dwar ir-ritorn skond l-iżvilupp tal-politika f'dan il-qasam.

2. Il-ġestjoni ta' ritorn integrata għandha tinkludi b'mod partikolari l-iżvilupp u l-implimentazzjoni mill-awtoritajiet kompetenti ta' l-Istat Membru ta' pjanijiet ta' ritorn integrati li:
- (a) huma bbażati fuq valutazzjoni komprensiva tas-sitwazzjoni fl-Istat Membru fir-rigward tal-popolazzjoni mmirata jew kwistjoni speċifika mmirata li tikkonċerna r-ritorn u l-isfidi fir-rigward ta' l-operazzjonijiet previsti (bħalma huma dawk relatati ma' l-akkwist tad-dokumenti ta' l-ivvjaġġar u ostakli prattiċi oħrajn għar-ritorn), b'kont meħud, fejn xieraq, tan-numru ta' każijiet rilevanti. Il-valutazzjoni komprensiva għandha titfassal flimkien ma' l-awtoritajiet u l-imsieħba kollha rilevanti;
  - (b) ikunu mmirati biex jinkiseb sett wiesa' ta' miżuri li jheggu skemi ta' ritorn volontarji minn ċittadini ta' pajjiżi terzi, b'mod partikolari għal dawk li ma jissodisfawx jew li m'għadhomx jissodisfaw il-kondizzjonijiet għal dħul u soġġorn fit-territorji tiegħu, u, fejn ikun meħtieġ, biex ikunu implimentati operazzjonijiet ta' ritorn infurzati fir-rigward ta' dawn il-persuni, f'konformità sħiħa mal-prinċipji umanitarji u b'ripsett lejn id-dinjità tagħhom;
  - (ċ) jinkludu ppjanar u/jew skeda ta' żmien u, fejn ikun xieraq, jipprovdu għal mekkaniżmu ta' evalwazzjoni perjodika biex jippermettu għall-aġġustament fil-prattika ta' l-ippjanar u l-valutazzjoni ta' l-impatt tal-pjan; u
  - (d) jinkludu, meta l-Istati Membri jqisu dan rilevanti, miżuri biex tiġi faċilitata l-koperazzjoni bejn korpi amministrattivi, ta' l-infurzar tal-liġi u ġudizzjarji kompetenti, fejn xieraq fuq livelli differenti ta' gvern.

3. Il-Pjanijiet ta' Ritorn Integrati għandhom jiffukaw partikolarment fuq ir-ritorn effettiv u sostenibbli permezz ta' tali azzjonijiet bħal informazzjoni effiċjenti fl-istadju ta' qabel it-tluq, arrangamenti ta' l-ivvjaġġar, transitu fil-pajjiż ta' ritorn kemm għal ritorn volontarju kif ukoll għal dak infurzat. Kemm jista' jkun, l-inċentivi għal persuni ripatrijati volontarjament, bħalma hija l-assistenza għar-ritorn, jistgħu jkunu pprovduti sabiex ikun promoss ir-ritorn volontarju.

Fejn l-Istati Membri jqisuh xieraq, dawn jistgħu jinkludu d-dispożizzjoni ta' riċeviment u appoġġ ta' integrazzjoni mill-ġdid.

Artikolu 4

Azzjonijiet eligibbli fl-Istati Membri

1. L-azzjonijiet relatati ma' l-objettiv stabbilit fl-Artikolu 3(1), il-punt (a), u b'mod partikolari dawn li ġejjin, għandhom ikunu eligibbli għal appoġġ mill-Fond:
- (a) l-istabbiliment jew it-titjib ta' koperazzjoni operattiva effettiva, stabbli u dejjiema ta' l-awtoritajiet ta' l-Istati Membri ma' l-awtoritajiet konsulari u s-servizzi ta' l-immigrazzjoni ta' pajjiżi terzi, bil-ħsieb li jinkisbu d-dokumenti ta' l-ivvjaġġar għar-ritorn ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi u biex ikunu żgurati tneħħijiet bla telf ta' żmien u ta' suċċess;
  - (b) il-promozzjoni ta' metodi u mezzi biex tingħata informazzjoni dwar ir-ritorn kemm jista' jkun malajr fi proċeduri ta' azil u immigrazzjoni u biex ikunu inkoraġġuti individwalment ċittadini ta' pajjiżi terzi biex jagħmlu użu mill-possibbiltà ta' ritorn volontarju;
  - (ċ) is-simplifikazzjoni ta' ritorn volontarju ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi, partikolarment permezz ta' programmi ta' ritorn volontarju megħjun, bil-ħsieb li jkunu żgurati l-effettività u s-sostenibbiltà tar-ritorn;

- (d) l-iżvilupp ta' metodi ta' koperazzjoni bejn livelli differenti ta' awtoritajiet nazzjonali, reġjonali, lokali, urbani u awtoritajiet pubbliċi oħra li jippermettu lil uffiċjali jiksbu malajr informazzjoni dwar esperjenzi ta' ritorn u prattika f'postijiet oħra u, meta possibbli, li jgħaqqdu flimkien ir-riżorsi;
- (e) is-simplifikazzjoni u l-implimentazzjoni ta' ritorn infurzat ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi li ma jissodisfawx jew m'għadhomx jissodisfaw il-kondizzjonijiet għal dħul u soġġorn, bil-ħsieb li tissaħħaħ il-kredibbiltà u l-integrità tal-linji politiċi ta' l-immigrazzjoni u biex jitnaqqas il-perijodu ta' kustodja tal-persuni li jkunu qed jistennew it-tkeċċija sfurzata tagħhom.

2. L-azzjonijiet relatati ma' l-oġġettiv stabbilit fl-Artikolu 3(1)(b), u b'mod partikolari dawn li ġejjin, għandhom ikunu eligibbli mill-Fond:

- (a) il-koperazzjoni biex tingabar u tingħata lil persuni li x'aktarx ser jiġu ritornati, l-informazzjoni dwar il-pajjiż ta' oriġini, ta' residenza preċedenti jew ta' transitu;
- (b) il-koperazzjoni biex ikunu żviluppati relazzjonijiet ta' ħidma effettivi, stabbli u dejjiema bejn l-awtoritajiet ta' l-Istati Membri u l-awtoritajiet konsulari u s-servizzi ta' l-immigrazzjoni ta' pajjiżi terzi, biex tithaffef l-għajnuna konsulari biex jinkisbu d-dokumenti ta' l-ivvjagġar għar-ritorn ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi u biex ikunu żgurati tkeċċijiet ta' malajr u b'suċċess;
- (ċ) it-tfassil ta' pjanijiet kongunti ta' ritorn integrati u l-implimentazzjoni tagħhom, inklużi programmi kongunti ta' ritorn volontarju dwar pajjiżi jew reġjuni speċifiċi ta' oriġini, ta' residenza preċedenti jew it-transitu;

- (d) studji dwar is-sitwazzjoni preżenti u l-possibiltajiet li tissaħħaħ il-koperazzjoni amministrattiva fost l-Istati Membri fil-qasam tar-ritorn kif ukoll fir-rwol li l-organizzazzjonijiet internazzjonali u dawk mhux governattivi għandu jkollhom f' dan il-kuntest;
- (e) l-iskambju ta' informazzjoni u ta' l-aħjar prattiki, appoġġ u pariri li jkollhom x'jaqsmu mar-ritorn ta' gruppi li jkunu vulnerabbli b'mod partikolari;
- (f) l-organizzazzjoni ta' seminars dwar l-aħjar prattika għal dawk involuti li jkunu jiffokaw fuq pajjiżi terzi u/jew reġjuni speċifiċi;
- (g) miżuri kongunti li jippermettu li jkunu milqugħa persuni mdaħħla mill-ġdid fil-pajjiżi ta' oriġini, ta' residenza preċedenti jew ta' transitu;
- (h) l-iżvilupp kongunt ta' azzjonijiet biex ikun żgurat ir-ritorn sostenibbli ta' persuni lejn il-pajjiż ta' l-oriġini jew ta' residenza preċedenti.

3. Azzjonijiet relatati ma' l-oġettiv stabbilit fl-Artikolu 3(1)(ċ), u b'mod partikolari dawn li ġejjin, għandhom ikunu eligibbli mill-Fond:

- (a) it-tiżni tal-kapaċità ta' l-awtoritajiet kompetenti biex jieħdu deċiżjonijiet ta' ritorn ta' kwalità għolja kemm jista' jkun malajr;
- (b) it-tiżni tal-kapaċità ta' l-awtoritajiet amministrattivi kompetenti biex jimplimentaw jew jinfurzaw kemm jista' jkun malajr deċiżjonijiet ta' tneħħija b'rispett sħiħ għad-dinjità tal-bniedem u skond l-standards Ewropej ta' sigurtà rilevanti dwar tali operazzjonijiet;

- (c) it-tishih tal-kapaċità tal-korpi ġudizzjarji biex jevalwaw aktar malajr id-deċiżjonijiet ta' ritorn li jkunu ġew appellati;
  - (d) l-organizzazzjoni ta' seminars u taħriġ kongunt għall-persunal tal-korpi amministrattivi, ta' l-infurzar tal-liġi u dawk ġudizzjarji kompetenti nazzjonali, reġjonali, lokali, u urbani u korpi kompetenti oħra dwar aspetti legali u prattiċi ta' l-operazzjonijiet tar-ritorn;
  - (e) it-tishih tal-kapaċità ta' l-awtoritajiet amministrattivi kompetenti biex jimplimentaw b'mod effettiv arrangamenti komuni dwar ir-rikonossiment reċiproku u operazzjonijiet kongunti ta' ritorn, inklużi r-rakkomandazzjonijiet, l-istandards operattivi u l-aħjar prattiki definiti mill-Aġenzija fil-qasam tar-ritorn.
4. L-azzjonijiet previsti fil-paragrafi 1, 2 u 3 għandhom, b'mod partikolari, jippromwovu l-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-leġislazzjoni Komunitarja rilevanti fil-qasam tas-sistema komuni Ewropea ta' l-immigrazzjoni u r-ritorn.

Artikolu 5

Miżuri eliġibbli fl-Istati Membri

L-azzjonijiet appoġġati jistgħu jinkludu l-miżuri li ġejjin:

- (1) fil-każijiet kollha ta' ritorn, l-informazzjoni lil ċittadini ta' pajjiżi terzi dwar ir-ritorn in general, il-parir lil individwi dwar il-possibiltajiet għal ritorn volontarju, spejjeż ta' traduzzjoni, l-akkwist pubbliku ta' dokumenti indispensabbli ta' l-ivvjaġġar, l-ispejjeż tal-verifiki mediċi meħtieġa ta' qabel ir-ritorn, l-ispejjeż ta' l-ivvjaġġar u l-ikel għal dawk li jkunu ripatrijati u għal dawk li jakkumpanjawhom, inkluż il-persunal mediku u l-interpreti, l-akkommodazzjoni għal dawk il-persuni li jakkumpanjaw inklużi l-persunal mediku u l-interpreti, l-ispejjeż tat-trasport fl-Istat Membru u sal-pajjiż tar-ritorn u l-koperazzjoni ma' l-awtoritajiet tal-pajjiż ta' l-origini, tar-residenza preċedenti jew ta' transitu;
- (2) fil-każijiet kollha ta' ritorn, assistenza speċifika għal persuni vulnerabbli bħal tfal, minuri mhux akkumpanjati, persuni diżabbli, persuni anzjani, nisa tqal, ġenituri waħedhom bi tfal minuri, u persuni li kienu soġġetti għal tortura, stupru jew forom serji oħra ta' vjolenza psikoloġika, fiżika jew sesswali;
- (3) barra minn hekk, fil-każ tar-ritorn sfurzati ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi li ma jissodisfawx jew m'għadhomx jissodisfaw il-kondizzjonijiet għal dħul u soġġorn, l-ispejjeż għall-ivvjaġġar, ikel u akkommodazzjoni temporanja tal-persuni ripatrijati u ta' dawk li jkunu qed jakkumpanjawhom mill-Istat Membru li qed jipparteċipa fl-Istat Membru li qed jorganizza qabel it-tluq fil-każ ta' operazzjonijiet kongunti ta' ritorn;
- (4) barra minn hekk, fil-każ tar-ritorn volontarju ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi li ma jissodisfawx jew m'għadhomx jissodisfaw il-kondizzjonijiet għal dħul u soġġorn, għajjnuna għal dawk ripatrijati fit-tnejn għar-ritorn, kif ukoll l-ispejjeż meħtieġa ta' qabel ir-ritorn;

- (5) barra minn hekk, fil-każ ta' ritorn volontarju ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi li mhumiex taht obbligu li jhallu t-territorju ta' l-Istati Membri u f'każijiet oħrajn, fejn jitqies xieraq mill-Istati Membri, kontribut finanzjarju limitat għall-ispejjeż tal-bidu ta' wara r-ritorn, it-trasport ta' l-affarijiet personali tal-persuni ripatrijati, akkommodazzjoni temporanja xierqa għall-ewwel jiem wara l-wasla tagħhom fil-pajjiż tar-ritorn f'ċentru ta' akkoljenza jew, jekk ikun hemm il-ħtieġa, f'lukanda, għajnuna għal taħriġ u impjieg u, fejn ikun xieraq, appoġġ limitat tal-bidu għal attivitajiet ekonomiċi;
- (6) l-educazzjoni u t-taħriġ għall-persunal tal-korpi amministrattivi, ta' l-infurzar tal-liġi u għudizzjarji kompetenti, l-issekondar ta' dawn il-kategoriji ta' persunal minn Stati Membri oħrajn, sabiex tkun żgurata l-applikazzjoni effettiva u uniformi ta' standards komuni dwar ir-ritorn u r-rispett ta' l-obbligi taht l-istrumenti internazzjonali li jaffettwaw it-trattament ta' persuni ripatrijati, u biex tissaħħah il-koperazzjoni, kif ukoll missjonijiet biex ikunu valutati r-riżultati tal-linji politiċi tar-ritorn f'pajjiżi terzi;
- (7) fil-każ ta' koperazzjoni operattiva ma' l-awtoritajiet konsulari u mas-servizzi ta' l-immigrazzjoni ta' pajjiżi terzi bil-ħsieb li jinkisbu d-dokumenti ta' l-ivvjaġġar u biex ikunu żgurati proċeduri ta' tneħħija mgħaġġla, l-ispejjeż ta' l-ivvjaġġar u ta' l-akkommodazzjoni fl-Istati Membri għall-persunal ta' l-awtoritajiet u s-servizzi responsabbli għall-identifikazzjoni ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi u l-verifika tad-dokumenti ta' l-ivvjaġġar tagħhom;
- (8) fil-każ ta' miżuri ta' integrazzjoni mill-ġdid għal ċittadini ta' pajjiżi terzi li mhumiex taht obbligu li jhallu t-territorju ta' Stat Membru, inċentivi ta' flus kontanti u miżuri oħrajn għall-perijodu qasir meħtieġa għat-tnedija tal-progress ta' integrazzjoni mill-ġdid għall-iżvilupp personali tal-persuna ripatrijata bħal taħriġ, għajnuna għall-allokazzjoni u l-impjieg, appoġġ tal-bidu għal attivitajiet ekonomiċi u għajnuna u parir ta' wara r-ritorn;

- (9) fil-każ ta' miżuri ta' integrazzjoni mill-ġdid għal ċittadini ta' pajjiżi terzi li ma jissodisfawx jew m'għadhomx jissodisfaw il-kondizzjonijiet għal dħul u soġġorn, fejn l-Istati Membri jqisu bħala xieraq, inċentivi ta' flus kontanti u miżuri oħrajn għall-perijodu qasir għat-tnedija tal-progress ta' l-integrazzjoni mill-ġdid għall-iżvilupp personali ta' persuni ripatrijati bħal taħriġ, għajjnuna għall-allokkazzjoni u l-impjieġ, appoġġ tal-bidu għal attivitajiet ekonomiċi u għajjnuna u parir ta' wara r-ritorn, kif ukoll miżuri li bihom l-Istati Membri jkunu jistgħu joffru l-arranġamenti xierqa biex il-persuni ripatrijati jintlaqgħu lura fil-pajjiżi terzi meta dawn jaslu hemm.

Artikolu 6

Azzjonijiet Komunitarji

1. Fuq l-inizjattiva tal-Kummissjoni, jista' jintuża sa 7% tar-riżorsi disponibbli tal-Fond biex jiġu ffinanzjati azzjonijiet transnazzjonali jew azzjonijiet ta' interess għall-Komunità kollha (minn hawn 'il quddiem imsejha "azzjonijiet Komunitarji") li jikkonċernaw il-politika ta' ritorn u miżuri applikabbli għall-gruppi mmirati msemmijin fl-Artikolu 7.
2. Biex ikunu eliġibbli għal finanzjament, l-azzjonijiet Komunitarji għandhom b'mod partikolari:
  - (a) imexxu 'l quddiem il-koperazzjoni Komunitarja fl-implimentazzjoni tal-liġi Komunitarja u prattiki tajbin;
  - (b) jappoġġaw l-istabbiliment ta' networks ta' koperazzjoni transnazzjonali u proġetti pilota bbażati fuq sħubiji transnazzjonali bejn korpi li jkunu jinstabu f'żewġ Stati Membri jew aktar, li jkunu tfasslu biex jistimolaw l-innovazzjoni, jiffacilitaw l-iskambju ta' esperjenza u prattika tajba u jtejbu l-kwalità tal-politika ta' ritorn;

- (c) jappoġġaw kampanji transnazzjonali li jzidu l-għarfien;
  - (d) jappoġġaw l-istudji, it-tixrid u l-iskambju ta' informazzjoni dwar l-aħjar prattiki u l-asperti l-oħrajn kollha tal-politika ta' ritorn, inkluż l-użu ta' l-aktar teknoloġija moderna, b'mod partikolari biex tithegġegħ riċerka aktar komparattiva relatata ma' l-impatt ta' programmi ta' ritorn tal-passat u dawk preżenti;
  - (e) jappoġġaw proġetti pilota u studji li jistharrġu l-possibbiltà ta' forom ġodda ta' koperazzjoni Komunitarja u tal-ligi Komunitarju f' dan il-qasam;
  - (f) jappoġġaw l-iżvilupp u l-applikazzjoni mill-Istati Membri ta' għodod, metodi u indikaturi ta' statistika komuni biex jiġu mkejla żviluppi ta' politika fil-qasam tar-ritorn, b'mod partikolari bil-hsieb tad-disseminazzjoni ta' statistika diżaggregata skond ritorn volontarju u sfurzati;
  - (g) jappoġġaw l-iżvilupp u l-aġġornament regolari, f'koperazzjoni ma' l-Aġenzija Ewropea, ta' manwal komuni dwar l-aħjar prattiki fil-qasam tar-ritorn, inkluż dwar akkumpanjament;
  - (h) jipprovdu lill-Istati Membri b'servizzi ta' appoġġ f'każ ta' sitwazzjonijiet ta' emerġenza debitament sostanzjati li jeħtieġu azzjonijiet urgenti.
3. Il-programm ta' hidma annwali li jistabbilixxi l-prijoritajiet għal azzjonijiet Komunitarji għandu jiġi adottat skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 52(2).

Artikolu 7
Gruppi ta' mira

1. Għall-finijiet ta' din id-Deciżjoni l-gruppi ta' mira għandhom jinkludu:
  - (a) iċ-ċittadini kollha ta' pajjiżi terzi li għandhom ma rċevewx deciżjoni negattiva finali għat-talba tagħhom għall-protezzjoni internazzjonali fi Stat Membru u li jistgħu jagħzlu li jagħmlu użu mir-ritorn volontarju, sakemm m'akkwistawx ċittadinanza ġdida u ma hallewx it-territorju ta' dak l-Istat Membru;
  - (b) iċ-ċittadini kollha ta' pajjiżi terzi li jgawdu minn forma ta' protezzjoni internazzjonali skond it-tifsira tad-Direttiva 2004/83/KE jew protezzjoni temporanja skond it-tifsira tad-Direttiva 2001/55/KE fi Stat Membru u li jagħzlu li jagħmlu użu mir-ritorn volontarju, sakemm m'akkwistawx ċittadinanza ġdida u ma hallewx it-territorju ta' dak l-Istat Membru;
  - (ċ) iċ-ċittadini kollha ta' pajjiżi terzi li ma jissodisfawx jew m'għadhomx jissodisfaw il-kondizzjonijiet għal dħul u/jew soġġorn fi Stat Membru u li, skond l-obbligu li jhallu t-territorju ta' dak l-Istat Membru, jagħmlu użu mir-ritorn volontarju;
  - (d) iċ-ċittadini l-oħrajn kollha ta' pajjiżi terzi li ma jissodisfawx jew m'għadhomx jissodisfaw il-kondizzjonijiet għal dħul u/jew soġġorn fi Stat Membru.
2. Ċittadin ta' pajjiżi terzi tfisser kwalunkwe persuna li ma tkunx ċittadin ta' l-Unjoni fit-tifsira ta' l-Artikolu 17(1) tat-Trattat.

KAPITOLU II

PRINĊIPJI TA' ASSISTENZA

Artikolu 8

Komplementarjetà, konsistenza u konformità

1. Il-Fond għandu jipprovdi assistenza li tikkomplementa azzjonijiet nazzjonali, reġjonali u lokali, filwaqt li jintegra fihom il-prijoritajiet tal-Komunità.
2. Il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-assistenza mill-Fond u mill-Istati Membri tkun konsistenti ma' l-attivitajiet, il-linji politiċi u l-prijoritajiet tal-Komunità. Din il-konsistenza għandha tintwera b'mod partikolari fil-programm pluriennali msemmi fl-Artikolu 19.
3. L-operazzjonijiet ifffinanzjati mill-Fond għandhom jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet tat-Trattat u ta' l-atti adottati taħthom.

Artikolu 9

Programmazzjoni

1. L-oġġettivi tal-Fond għandhom jiġu segwiti fil-qafas ta' perijodu tal-programmazzjoni pluriennali mill-2008 sa l-2013), soġġett għal reviżjoni ta' nofs it-terminu skond l-Artikolu 22. Is-sistema ta' programmazzjoni pluriennali għandha tinkludi l-prijoritajiet u l-proċess tal-ġestjoni, it-teħid ta' deċiżjonijiet, il-verifika u ċ-ċertifikazzjoni.
2. Il-programmi pluriennali approvati mill-Kummissjoni għandhom jiġu implimentati permezz ta' programmi annwali.

Artikolu 10

Intervent sussidjarju u proporzjonali

1. L-implimentazzjoni tal-programmi pluriennali u annwali msemmin fl-Artikoli 19 u 21 għandha tkun ir-responsabbiltà ta' l-Istati Membri fil-livell territorjali xieraq, skond is-sistema istituzzjonali speċifika għal kull Stat Membru. Din ir-responsabbiltà għandha tiġi eżerċitata skond din id-Deciżjoni.
2. F'relazzjoni mad-dispożizzjonijiet ta' verifika, il-mezzi użati mill-Kummissjoni u mill-Istati Membri għandhom ivarjaw skond id-daqs tal-kontribut Komunitarju. L-istess prinċipju għandu japplika għad-dispożizzjonijiet dwar l-evalwazzjoni u għar-rapporti dwar programmi pluriennali u annwali.

Artikolu 11

Metodi ta' implimentazzjoni

1. Il-baġit Komunitarju allokat għall-Fond għandu jiġi implimentat skond l-Artikolu 53 (1), punt (b) tar-Regolament Finanzjarju, bl-eċċezzjoni ta' l-azzjonijiet Komunitarji msemmin fl-Artikolu 6 u l-assistenza teknika msemmija fl-Artikolu 16 ta' din id-Deciżjoni.
2. Il-Kummissjoni teżerċita r-responsabbiltà tagħha biex timplimenta l-baġit ġenerali ta' l-Unjoni Ewropea billi:
  - (a) tikkontrolla l-eżistenza u l-funzjonament xieraq tas-sistemi ta' ġestjoni u kontroll fl-Istati Membri skond il-proċeduri deskritti fl-Artikolu 32;

- (b) iżżomm jew tissospendi l-hlasijiet kollha jew partijiet minnhom skond il-proċedura deskritta fl-Artikoli 41 u 42 jekk is-sistemi nazzjonali ta' ġestjoni u kontroll jonqsu, u billi tapplika kwalunkwe korrezzjoni finanzjarja oħra meħtieġa, skond il-proċeduri deskritti fl-Artikoli 45 u 46.

Artikolu 12

Šhubija

1. Kull Stat Membru għandu jorganizza, skond ir-regoli u l-prattika nazzjonali attwali, šhubija ma' l-awtoritajiet u l-korpi li huma involuti fl-implimentazzjoni tal-programm pluriennali jew li fl-opinjoni ta' l-Istat Membru kkonċernat jistgħu jipprovdu kontribut utli għall-iżvilupp tiegħu.

Tali awtoritajiet u korpi jistgħu jinkludu l-awtoritajiet reġjonali, lokali, urbani u awtoritajiet pubbliċi oħrajn, organizzazzjonijiet internazzjonali, b'mod partikolari l-UNHCR, u korpi li jirrappreżentaw is-soċjetà ċivili bħal organizzazzjonijiet mhux governattivi jew imsieħba soċjali.

2. Tali šhubija għandha titwettaq f'konformità šiha mal-ġurisdizzjoni istituzzjonali, legali u finanzjarja rispettiva ta' kull kategorija ta' msieħba.

KAPITOLU III

QAFAS FINANZJARJU

Artikolu 13

Riżorsi globali

1. Il-pakkett finanzjarju għall-implimentazzjoni ta' din id-Deciżjoni mill-1 ta' Jannar 2008 sal-31 ta' Diċembru 2013 għandu jkun ta' EUR 676 miljun.
2. L-appropriazzjonijiet annwali għall-Fond għandhom jiġu awtorizzati mill-awtorità tal-baġit fil-limiti tal-Qafas Finanzjarju.
3. Il-Kummissjoni għandha tagħmel tqassim annwali indikattiv għal kull Stat Membru skond il-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 14.

Artikolu 14

Distribuzzjoni annwali ta' riżorsi għal azzjonijiet eligibbli fl-Istati Membri

1. Kull Stat Membru għandu jirċievi ammont fiss ta' EUR 300 000 mill-allokkazzjoni annwali tal-Fond.

Dan l-ammont għandu jiġi mgholli għal EUR 500 000 fis-sena għall-perijodu mill-2008 sa l-2013 għal dawk l-Istati Membri li ssiehbu ma' l-Unjoni Ewropea fl-1 ta' Mejju 2004.

Dan l-ammont għandu jizdied għal EUR 500 000 fis-sena għal dawk l-Istati Membri li ssiehbu ma' l-Unjoni Ewropea matul il-perijodu mill-2007 sa l-2013 għall-bqija tal-perijodu mill-2008 sa l-2013 mis-sena ta' wara l-adeżjoni tagħhom.

2. Il-bqija tar-rizorsi annwali disponibbli għandhom jiġu mqassmin bejn l-Istati Membri kif ġej:
  - (a) 50 % fi proporzjon għan-numru totali ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi li ma jissodisfawx jew m'għadhomx jissodisfaw il-kondizzjonijiet għal dħul u soġġorn fit-territorju ta' l-Istat Membru u li huma soġġetti għal deċiżjoni ta' ritorn taħt il-liġi nazzjonali u/jew dik Komunitarja, jiġifieri deċiżjoni jew att amministrattiv jew ġudizzjarju, li jkun jiddikjara l-illegalità tas-soġġorn u jimponi obbligu ta' ritorn, matul it-tliet snin ta' qabel;
  - (b) 50 % fi proporzjon għan-numru ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi li jkunu hallew fil-fatt it-territorju ta' l-Istat Membru wara li tkun inħarġet lilhom ordni amministrattiva jew ġudizzjarja biex dawn jitolqu, kemm jekk din tkun volontarja kif ukoll sfurzata, matul it-tliet snin ta' qabel.
3. Iċ-ċittadini ta' pajjiżi terzi msemmin fil-paragrafu 2 m'għadhomx jinkludu:
  - (a) ċittadini ta' pajjiżi terzi li, preżenti f'żona ta' transitu ta' Stat Membru, jkunu ġew miċhuda d-dħul;

(b) ċittadini ta' pajjiżi terzi li jridu jiġu mibgħuta lura minn Stat Membru lejn Stat Membru ieħor, b'mod partikolari skond ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 343/2003 tat-18 ta' Frar 2003 li jistabbilixxi l-kriterji u l-mekkanizmi biex ikun determinat l-Istat Membru responsabbli biex jeżamina applikazzjoni ta' ažiż li tkun ġiet ippreżentata f'wieħed mill-Istati Membri minn ċittadin ta' pajjiżi terzi¹.

4. Iċ-ċifri ta' referenza għandhom ikunu l-aħħar statistika provduta mill-Kummissjoni (Eurostat) abbażi ta' data pprovduta mill-Istati Membri skond il-liġi tal-Komunita'.

Meta l-Istati Membri ma jkunux taw l-istatistiċi konċernati lill-Kummissjoni (Eurostat), huma għandhom jipprovdu data proviżorja malajr kemm jista' jkun.

Qabel taċċetta din id-data bhala ċifri ta' referenza, il-Kummissjoni (Eurostat) għandha tevalwa l-kwalità, il-komparabbiltà u l-kompletezza ta' l-informazzjoni ta' l-istatistika skond il-proċeduri operattivi normali. Fuq talba tal-Kummissjoni (Eurostat), l-Istati Membri għandhom jagħtuha l-informazzjoni meħtieġa biex tagħmel dan.

Artikolu 15

Struttura ta' finanzjament

1. Il-kontribuzzjonijiet finanzjarji taħt il-Fond għandu jieħu l-forma ta' għotjiet.
2. L-azzjonijiet appoġġati mill-Fond għandhom jiġu kofinanzjati minn sorsi pubbliċi jew privati, għandhom ikunu ta' natura mingħajr skopijiet ta' qligħ u m'għandhomx ikunu eligibbli għal finanzjament minn sorsi oħrajn li jkunu koperti mill-baġit ġenerali ta' l-Unjoni Ewropea.

---

¹ ĠU L 50, 25.2.2003, p. 1.

3. L-appropriazzjonijiet tal-Fond għandhom ikunu komplementari għall-infiq pubbliku jew l-ekwivalenti tiegħu allokati mill-Istati Membri għall-miżuri koperti minn din id-Deċiżjoni.
4. Il-kontribut Komunitarju għall-proġetti appoġġati, fir-rigward ta' azzjonijiet implimentati fl-Istati Membri taħt l-Artikolu 3 m'għandux jeċċedi 50% ta' l-ispiza totali ta' azzjoni speċifika.

Dan jista' jżidded sa 75% għal proġetti li jindirizzaw prijoritajiet speċifiċi li jkunu ġew identifikati fil-linji gwida strateġiċi kif definit fl-Artikolu 18.

Il-kontribut Komunitarju għandu jżidded għal 75 % fl-Istati Membri koperti bil-Fond tal-Koeżjoni.

5. Fil-qafas ta' l-implimentazzjoni tal-programmazzjoni nazzjonali kif stabbilit fil-Kapitolu IV, l-Istati Membri għandhom jagħzlu proġetti għall-finanzjament abbażi tal-kriterji minimi li ġejjin:
  - (a) is-sitwazzjoni u l-htigiet fl-Istat Membru kkonċernat;
  - (b) il-vijabilita' ekonomika tan-nefqa, inter alia bil-ħsieb tan-numru ta' persuni kkonċernati fil-proġett;
  - (c) l-esperjenza, il-kompetenza, l-affidabbiltà u l-kontribut finanzjarju ta' l-organizzazzjoni li tkun qed tapplika għall-finanzjament u ta' kwalunkwe organizzazzjoni msieħba;
  - (d) il-punt sa liema l-proġetti jikkomplementaw azzjoni oħra ffinanzjata mill-baġit generali ta' l-Unjoni Ewropea jew bħala parti minn programmi nazzjonali.

6. Bhala regola ġenerali, għajnuna finanzjarja Komunitarja għal azzjonijiet appoġġati mill-Fond għandha tinghata għal perijodu ta' mhux iżjed minn tliet snin, soġġett għal rapporti ta' progress perijodiċi.

Artikolu 16

*Assistenza teknika fuq l-inizjattiva
tal-Kummissjoni*

1. Fuq l-inizjattiva tal-Kummissjoni u/jew f'isimha, soġġett għal limitu massimu ta' EUR 500 000 ta' l-allokkazzjoni annwali tal-Fond, il-Fond jista' jiffinanzja l-miżuri ta' thejjija, monitoraġġ, il-miżuri ta' appoġġ amministrattiv u tekniku, kif ukoll miżuri ta' evalwazzjoni, verifika u spezzjoni meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' din id-Deciżjoni.
2. Dawk il-miżuri għandhom jinkludu:
  - (a) studji, evalwazzjonijiet, rapporti ta' esperti u statistika, inklużi dawk ta' natura ġenerali dwar it-tħaddim tal-Fond;
  - (b) miżuri ta' informazzjoni għall-Istati Membri, il-benefiċjarji finali u l-pubbliku ġenerali, inklużi kampanji ta' sensibilizzazzjoni u database komuni dwar il-proġetti ffinanzjati taħt il-Fond;
  - (ċ) l-installazzjoni, it-tħaddim u l-interkonnnessjoni ta' sistemi kompjuterizzati għall-ġestjoni, il-monitoraġġ, l-ispezzjoni u l-evalwazzjoni;
  - (d) it-tfassil ta' qafas komuni għall-evalwazzjoni u l-monitoraġġ kif ukoll sistemi ta' indikaturi, li jqiesu, fejn xieraq, indikaturi nazzjonali;

- (e) titjib fil-metodi ta' evalwazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni dwar prattika f'dan il-qasam;
- (f) mizuri ta' informazzjoni u taħriġ għall-awtoritajiet magħżulin mill-Istati Membri skond l-Artikolu 25, komplementari ma' l-isforzi ta' l-Istati Membri biex jipprovdu gwida lill-awtoritajiet tagħhom skond l-Artikolu 31(2).

Artikolu 17

Assistenza teknika fuq l-inizjattiva ta' l-Istati Membri

1. Fuq l-inizjattiva ta' Stat Membru, għal kull programm annwali, il-Fond jista' jiffinanzja mizuri ta' thejjija, ġestjoni, monitoraġġ, evalwazzjoni, informazzjoni u kontroll, kif ukoll mizuri għat-tishih tal-kapaċità amministrattiva għall-implimentazzjoni tal-Fond.
2. L-ammont imwarrab għal assistenza teknika taħt kull programm annwali ma jistax jeċċedi:
  - (a) għall-perjodu mill-2008 sa l-2010, 7% ta' l-ammont annwali totali tal-kofinanzjament allokat għal dak l-Istat Membru magħdud ma' EUR 30 000; u
  - (b) għall-perjodu mill-2011 sa l-2013, 4% ta' l-ammont annwali totali tal-finanzjament kongunt allokat għal dak l-Istat Membru magħdud ma' EUR 30 000.

KAPITOLU IV

PROGRAMMAZZJONI

Artikolu 18

Adozzjoni ta' linji gwida strateġiċi

1. Il-Kummissjoni għandha tadotta linji gwida strateġiċi li jstabilixxu qafas għall-intervent tal-Fond, waqt li jitqies il-progress fl-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-leġislazzjoni Komunitarja fil-qasam tar-ritorn u miżuri meħuda mill-Komunità fil-qasam ta' l-immigrazzjoni illegali, kif ukoll id-distribuzzjoni indikattiva tar-riżorsi finanzjarji tal-Fond għall-perijodu tal-programm pluriennali;
2. Għall-oġġettivi tal-Fond msemmija fl-Artikolu 3, paragrafu 1, punt (a) u (b), daww il-linji gwida għandhom jiffokaw b'mod partikolari fuq il-prijoritajiet tal-Komunità bil-ħsieb li tippromwovi:
  - (a) ir-ritorn ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi li m'humiex fil-pussess ta' passaporti jew dokumenti oħrajn ta' l-identità;
  - (b) ir-ritorn ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi li ma jkunux koperti taħt ftehim Komunitarji dwar l-ammissjoni mill-ġdid jew taħt ftehim bilaterali nazzjonali dwar l-ammissjoni mill-ġdid, bil-ħsieb li jissahħaħ l-obbligu ta' Stat taħt il-liġi internazzjonali biex jiġu ammessi mill-ġdid iċ-ċittadini tagħhom stess;
  - (ċ) ir-ritorn lejn pajjiż partikolari ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi u ta' persuni mingħajr ċittadinanza li jkunu ġew minn jew kienu għexu f'dan il-pajjiż mhux bħala ċittadini ta' dak il-pajjiż;

- (d) ir-ritorn ta' persuni li m'għandhom ebda obbligu li jhallu t-territorju ta' l-Istati Membri, bħal applikanti għal ažiż li għandhom ma rċevewx deċiżjoni negattiva u persuni li jgawdu minn forma ta' protezzjoni internazzjonali fis-sens tad-Direttiva 2004/83/KE jew protezzjoni temporanja fis-sens tad-Direttiva 2001/55/KE;
- (e) ir-ritorn ta' gruppi partikolarment vulnerabbli.

Għall-objettiv tal-Fond imsemmi fl-Artikolu 3, il-paragrafu 1, il-punt (ċ), daww il-linji gwida għandhom jagħtu attenzjoni partikolari lill-prijoritajiet tal-Komunità biex jippromwovu il-konozzenza dwar l-istandards komuni madwar l-Unjoni Ewropea u l-integrazzjoni ta' dawn l-istandards fil-proċessi tat-tmexxija ta' kuljum tar-ritorn fl-awtoritajiet amministrattivi ta' l-Istati Membri.

3. Il-Kummissjoni għandha tadotta l-linji gwida strateġiċi li għandhom x'jaqsmu mal-perijodu ta' programmazzjoni pluriennali sal-31 ta' Lulju 2007.
4. Il-linji gwida strateġiċi għandhom jiġu adottati skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 52(3). Il-linji gwida strateġiċi, ladarba jiġu adottati, għandhom jiġu annessi ma' din id-Deċiżjoni.

Artikolu 19
Thejjija u approvazzjoni tal-programmi
pluriennali nazzjonali

1. Kull Stat Membru għandu jipproponi, abbażi tal-linji gwida strateġiċi msemmin fl-Artikolu 18, abbozz ta' programm pluriennali li għandu jikkonsisti mill-elementi li ġejjin:
  - (a) deskrizzjoni tas-sitwazzjoni attwali fl-Istat Membru rigward il-prinċipju ta' ġestjoni ta' ritorn integrat, il-koperazzjoni ma' l-awtoritajiet konsulari u s-servizzi ta' l-immigrazzjoni ta' pajjiżi terzi, il-miżuri u l-politika dwar ir-ritorn volontarju u dak infurzat, b'data disaggregata, safejn din tkun disponibbli, bejn ritorn volontarju u dak sfurzat, l-approċċ għall-miżuri ta' integrazzjoni mill-ġdid u s-sostenibbiltà tar-ritorn, il-bini tal-kapaċità ta' l-awtoritajiet amministrattivi u ġudizzjarji kompetenti, u l-koperazzjoni ma' Stati Membri oħrajn fir-rigward ta' dawn ta' hawn fuq;
  - (b) analiżi tal-htigiet fl-Istati Membri in kwistjoni f' termini tal-koperazzjoni ma' l-awtoritajiet konsulari u s-servizzi ta' l-immigrazzjoni ta' pajjiżi terzi, il-miżuri u l-politika dwar ir-ritorn volontarju u r-ritorn infurzat, l-approċċ għall-miżuri ta' integrazzjoni mill-ġdid u s-sostenibbiltà tar-ritorn, il-bini tal-kapaċità ta' l-awtoritajiet amministrattivi u ġudizzjarji kompetenti u l-koperazzjoni ma' Stati Membri oħra fir-rigward ta' dawn ta' hawn fuq, kif ukoll indikazzjoni dwar l-oġettivi operattivi mfassla biex jiġu sodisfatti dawk il-htigijiet matul il-perijodu kopert bil-programm pluriennali;

- (c) il-prezentazzjoni ta' strategija adegwata biex dawk l-objettivi jkunu jistgħu jintlaħqu u l-prijoritajiet marbuta mat-twettiq tagħhom, flimkien ma' deskrizzjoni ta' l-azzjonijiet previsti biex dawk il-prijoritajiet jiġu implimentati;
  - (d) indikazzjoni dwar jekk dik l-istrategija hijiex kompatibbli ma' strumenti reġjonali, nazzjonali u Komunitarji oħrajn;
  - (e) informazzjoni dwar il-prijoritajiet u l-miri speċifiċi tagħhom. Dawk il-miri għandhom jiġu kkwantifikati bl-użu ta' numru limitat ta' indikaturi biex jittiehed kont tal-prinċipju ta' proporzjonalità. L-indikaturi għandhom jippermettu li jitkejjel il-progress f'relazzjoni mas-sitwazzjoni tal-bidu u l-effettività tal-miri li jimplimentaw il-prijoritajiet;
  - (f) deskrizzjoni ta' l-approċċ magħżul għall-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' shubija stabbilit fl-Artikolu 12;
  - (g) abbozz ta' pjan ta' finanzjament li jistabbilixxi, għal kull prijorità u kull programm annwali, il-kontribut finanzjarju propost tal-Fond u l-ammont globali tal-finanzjament kongunt pubbliku jew privat;
  - (h) id-dispożizzjonijiet stabbiliti biex jiġi żgurat li l-programm pluriennali jsir pubbliku.
2. L-Istati Membri għandhom jipprezentaw l-abbozz tal-programm pluriennali tagħhom lill-Kummissjoni sa mhux aktar tard minn erba' xhur wara li l-Kummissjoni tkun ipprovdiet il-linji gwida strateġiċi.
3. Sabiex tapprova l-abbozz tal-programm pluriennali, il-Kummissjoni għandha teżamina:
- (a) il-konsistenza ta' abbozz tal-programm pluriennali ma' l-objettivi tal-Fond u l-linji gwida strateġiċi msemmija fl-Artikolu 18;
  - (b) ir-rilevanza ta' l-azzjonijiet previsti fl-abbozz tal-programme pluriennali fid-dawl ta' l-istrategija proposta;
  - (c) il-konformità ta' l-arrangamenti ta' ġestjoni u kontroll stabbiliti mill-Istat Membru għall-implimentazzjoni ta' l-interventi tal-Fond mad-dispożizzjonijiet stabbiliti f'din id-Deciżjoni;

- (d) il-konformità ta' l-abbozz tal-programm pluriennali mal-liġi Komunitarja u b'mod partikolari mal-liġi Komunitarja li timmira li tiżgura l-moviment liberu ta' persuni flimkien mal-miżuri ta' appoġġ li huma relatati direttament fir-rigward tal-kontrolli tal-fruntieri esterni, l-azil u l-immigrazzjoni.

4. Fejn il-Kummissjoni tqis li abbozz ta' programm pluriennali ma jkunx konsistenti mal-linji gwida strateġiċi u/jew ma jkunx konformi mad-dispożizzjonijiet ta' din id-Deċiżjoni li tistabbilixxi s-sistemi ta' ġestjoni u kontroll jew skond il-liġi Komunitarja, hija għandha titlob lill-Istat Membru kkonċernat biex jipprovdi l-informazzjoni addizzjonali kollha meħtieġa u, fejn xieraq, jirrevedi l-abbozz tal-programm pluriennali propost kif meħtieġ.
5. Il-Kummissjoni għandha tapprova kull programm pluriennali fi żmien tliet xhur mis-sottomissjoni formali tiegħu, skond il-proċedura ta' ġestjoni msemmija fl-Artikolu 52(2).

Artikolu 20

Reviżjoni ta' programmi pluriennali

1. Fuq l-inizjattiva ta' l-Istat Membru kkonċernat jew il-Kummissjoni, il-programm pluriennali għandu jiġi eżaminat mill-ġdid u, jekk ikun meħtieġ, rivedut għall-bqija tal-perijodu tal-programmazzjoni sabiex jikkunsidra aktar jew b'mod differenti l-prijoritajiet Komunitarji. Il-programmi pluriennali jistgħu jiġu eżaminati mill-ġdid fid-dawl ta' l-evalwazzjonijiet u/jew wara diffikultajiet fl-implimentazzjoni.
2. Il-Kummissjoni għandha tadotta deċiżjoni li tapprova r-reviżjoni tal-programm pluriennali malajr kemm jista' jkun wara s-sottomissjoni formali ta' talba għal dan mill-Istat Membru kkonċernat. Ir-reviżjoni tal-programm pluriennali għandha ssir skond il-proċedura' msemmija fl-Artikolu 52(2).

Artikolu 21
Programmi annwali

1. Il-programm pluriennali approvat mill-Kummissjoni għandu jiġi implimentat permezz ta' programmi ta' ħidma annwali.
2. Il-Kummissjoni għandha tipprovdi lill-Istati Membri, sa l-1 ta' Lulju ta' kull sena, stima ta' l-ammonti li għandhom jiġu allokati lilhom għas-sena ta' wara mit-total ta' approprijazzjonijiet allokati taħt il-proċedura baġitarja annwali, ikkalkolati kif previst fl-Artikolu 14.
3. L-Istati Membri għandhom jissottomettu lill-Kummissjoni, sa l-1 ta' Novembru ta' kull sena, abbozz ta' programm annwali għas-sena ta' wara, stabbilit skond il-programm pluriennali, u li jikkonsisti mill-elementi li ġejjin:
  - (a) ir-regoli generali għall-għażla tal-proġetti li għandhom jiġu ffinanzjati taħt il-programm annwali;
  - (b) deskrizzjoni ta' l-azzjonijiet li għandhom jiġu appoġġati taħt il-programm annwali;
  - (ċ) it-tqassim finanzjarju propost tal-kontribut tal-Fond bejn id-diversi azzjonijiet tal-programm u indikazzjoni ta' l-ammont mitlub biex ikopri l-assistenza teknika taħt l-Artikolu 17 għall-fini ta' l-implimentazzjoni tal-programm annwali.

4. B'deroga mill-paragrafu 3, l-Istati Membri għandhom jissottomettu l-abbozzi tal-programmi annwali għall-2008 lill-Kummissjoni sa l-1 ta' Marzu 2008.
5. Meta teżamina l-abbozz tal-programm annwali ta' Stat Membru, il-Kummissjoni għandha tqis l-ammont finali ta' l-appropriazzjonijiet allokatati għall-Fond taħt il-proċedura baġitarja.

Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Istat Membru kkonċernat, fi żmien xahar mill-preżentazzjoni formali ta' l-abbozz tal-programm annwali, dwar jekk jistax jiġi tapprovat. Jekk l-abbozz tal-programm annwali ma jkunx konsistenti mal-programm pluriennali, il-Kummissjoni għandha titlob lil dak l-Istat Membru biex jipprovdi l-informazzjoni kollha meħtieġa u, fejn xieraq, biex jirrevedi l-abbozz tal-programm annwali kif meħtieġ.

Il-Kummissjoni għandha tadotta d-deċiżjoni tal-finanzjament, li tapprova l-programm annwali, sa l-1 ta' Marzu tas-sena kkonċernata. Id-deċiżjoni għandha tindika l-ammont allokat lill-Istat Membru kkonċernat u l-perijodu li għalih l-infiq huwa eliġibbli.
6. Biex jitqiesu s-sitwazzjonijiet ta' emerġenza debitament issostanzjati li ma jkunux previsti fiż-żmien ta' l-approvazzjoni tal-programm annwali u li jkunu jeħtieġu azzjoni urgenti, Stat Membru jista' jirrevedi sa 10% tat-tqassim finanzjarju tal-kontribut mill-Fond bejn id-diversi azzjonijiet elenkati fil-programm annwali jew jalloka sa 10% tat-tqassim lil azzjonijiet oħrajn skond din id-Deċiżjoni. L-Istat Membru kkonċernat għandu jiġi infurmat mill-Kummissjoni dwar il-programm annwali rivedut.

Artikolu 22

Revizjoni ta' nofs it-terminu tal-programm pluriennali

1. Il-Kummissjoni għandha tirrevedi l-linji gwida strateġiċi u fejn meħtieġ, tadotta linji gwida strateġiċi riveduti għall-perijodu mill-2011 sa l-2013, sa l-31 ta' Marzu 2010.
2. Jekk jiġu adottati tali linji gwida strateġiċi riveduti, kull Stat Membru għandu jeżamina l-programm pluriennali tiegħu mill-ġdid u fejn xieraq, jirrevedih.
3. Ir-regoli stabbiliti fl-Artikolu 19 dwar it-tnejn u l-approvazzjoni tal-programmi pluriennali nazzjonali għandhom japplikaw mutatis mutandis għat-tnejn u l-approvazzjoni ta' dawn il-programmi pluriennali riveduti.
4. Il-linji gwida strateġiċi riveduti għandhom jiġu adottati skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 52(3).

KAPITOLU V

SISTEMI TA' ĠESTJONI U KONTROLL

Artikolu 23

Implimentazzjoni

Il-Kummissjoni għandha tkun responsabbli għall-implimentazzjoni ta' din id-Deċiżjoni u għandha tadotta tali regoli ta' implimentazzjoni li jistgħu jkunu meħtieġa.

Artikolu 24
Prinċipji ġenerali fis-sistemi
ta' ġestjoni u kontroll

Is-sistemi ta' ġestjoni u kontroll tal-programmi pluriennali stabbiliti mill-Istati Membri għandhom jipprovdu:

- (a) għad-definizzjoni tal-funzjonijiet tal-korpi konċernati fil-ġestjoni u l-kontroll u l-allokazzjoni tal-funzjonijiet fi ħdan kull korp;
- (b) għar-rispett tal-prinċipju ta' separazzjoni tal-funzjonijiet bejn u fi ħdan tali korpi;
- (ċ) għal riżorsi adegwati għal kull korp biex iwettaq il-funzjonijiet li jkunu ġew allokati lill-matul il-perijodu kollu ta' l-implimentazzjoni ta' l-azzjonijiet kofinanzjati mill-Fond;
- (d) għal proċeduri biex tiġi żgurata l-korrettezza u r-regolarità ta' l-infiq iddikjarat taħt il-programmi annwali;
- (e) għal sistemi affidabbli ta' kontabilità, monitoraġġ u rappurtaż finanzjarju f'forma kompjuterizzata;
- (f) għal sistema ta' rappurtaż u monitoraġġ fejn il-korp responsabbli jafda t-tweqqif tal-kompiti lil korp ieħor;
- (g) għal manwali tal-proċeduri fir-rigward tal-funzjonijiet li għandhom jitwettqu;
- (h) għal arrangamenti għall-verifika tat-thaddim tas-sistema;

- (i) għal sistemi u proċeduri biex jiġi żgurat rekord ta' verifika adegwat;
- (j) għal proċeduri ta' rappurtar u monitoraġġ għal irregolaritajiet u għall-irkupru ta' ammonti mhallsin indebitament.

Artikolu 25

Ħatra ta' l-awtoritajiet

1. Għall-implimentazzjoni tal-programm pluriennali u l-programmi annwali tiegħu l-Istat Membru għandu jahtar dawn li ġejjin:
  - (a) awtorità responsabbli: korp funzjonali ta' l-Istat Membru, awtorità pubblika nazzjonali jew korp mahtur mill-Istat Membru jew korp regolat mil-liġi privata ta' l-Istat Membru u li għandu missjoni ta' servizz pubbliku, li se jkun responsabbli għall-ġestjoni tal-programm pluriennali u l-programmi annwali appoġġati mill-Fond u li għandu jittratta l-komunikazzjonijiet kollha mal-Kummissjoni;
  - (b) awtorità ta' ċertifikazzjoni: korp jew awtorità pubblika nazzjonali, jew individwu li jaġixxi bħala tali korp jew awtorità, mahtur mill-Istat Membru biex jiċċertifika d-dikjarazzjonijiet ta' l-infiq qabel ma jintbagħtu lill-Kummissjoni;
  - (c) awtorità ta' verifika: awtorità jew korp pubbliku nazzjonali, sakemm jithaddem b'mod indipendenti mill-awtorità responsabbli u mill-awtorità ta' ċertifikazzjoni, magħżul mill-Istat Membru u responsabbli għall-verifika tat-thaddim effettiv tas-sistema ta' ġestjoni u kontroll;
  - (d) fejn xieraq, awtorità delegata.

2. L-Istat Membru għandu jistabbilixxi regoli li jirregolaw ir-relazzjonijiet tiegħu ma' l-awtoritajiet imsemmijin fil-paragrafu 1 u r-relazzjonijiet tagħhom mal-Kummissjoni.
3. Sogġett għall-Artikolu 24 punt (b), uħud mill-awtoritajiet imsemmijin fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu jew kollha kemm huma jistgħu jkunu fi hdan l-istess korp.
4. Ir-regoli għall-implimentazzjoni ta' l-Artikoli 26 sa 30 għandhom jiġu adottati mill-Kummissjoni skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 52(2).

Artikolu 26

Awtorità responsabbli

1. L-awtorità responsabbli għandha tissodisfa l-kondizzjonijiet minimi li ġejjin. Hija għandha:
  - (a) jkollha personalità ġuridika, hlief fejn ikun korp funzjonali ta' l-Istat Membru;
  - (b) jkollha l-infrastruttura meħtieġa biex tikkomunika b'mod faċli ma' sensiela wiesgħa ta' utenti u ma' korpi responsabbli fl-Istati Membri l-oħrajn u mal-Kummissjoni;
  - (ċ) taħdem f'kuntest amministrattiv li jkun jippermettilha li twettaq il-kompiti tagħha b'mod korrett u li jkun evitat kwalunkwe kunflitt ta' interess;
  - (d) tkun f'pożizzjoni li tapplika r-regoli ta' ġestjoni tal-fond Komunitarju;
  - (e) jkollha kapaċitajiet finanzjarji u ta' ġestjoni li jkunu proporzjonati għall-volum tal-fondi Komunitarji li hija jkollha tamministra;

- (f) jkollha għad-dispożizzjoni tagħha persunal bi kwalifiki professjonali xierqa għal xogħol amministrattiv f'ambjent internazzjonali.
2. L-Istat Membru għandu jipprovdi lill-awtorità responsabbli bil-finanzjament adegwat biex hija tkun tista' tkompli twestaq il-kompiti tagħha sew matul il-perijodu kollu mill-2008 sa l-2013.
3. Il-Kummissjoni tista tassisti lill-Istati Membri fit-taħriġ tal-persunal, b'mod partikolari fir-rigward ta' l-applikazzjoni korretta tal-Kapitoli V sa IX.

Artikolu 27

Kompiti ta' l-awtorità responsabbli

1. L-awtorità responsabbli għandha tkun responsabbli għall-ġestjoni u l-implimentazzjoni tal-programm pluriennali skond il-prinċipju ta' amministrazzjoni finanzjarja soda.

Hija għandha b'mod partikolari:

- (a) tikkonsulta l-imsieħba skond l-Artikolu 12;
- (b) tipprezenta lill-Kummissjoni proposti għall-programmi pluriennali u annwali msemmija fl-Artikoli 19 u 21;
- (ċ) torganizza u tirreklama sejhiet għal offerti u proposti jekk xieraq;
- (d) torganizza l-għazla ta' proġetti għall-finanzjament kongunt taħt il-Fond skond il-kriterji stabbiliti fil-paragrafu 5 ta' l-Artikolu 15;

- (e) tirċievi l-ħlasijiet imwettqa mill-Kummissjoni, u thallas lill-benefiċjarji finali;
- (f) tiżgura konsistenza u komplementarjetà bejn il-finanzjament kongunt taħt il-Fond u minn strumenti finanzjarji nazzjonali u Komunitarji rilevanti oħrajn;
- (g) tissorvelja l-kunsinna tal-prodotti u s-servizzi kofinanzjati u tikkontrolla li l-infiq iddikjarat għall-azzjonijiet ikun fil-fatt sar u jkun konformi mar-regoli Komunitarji u nazzjonali;
- (h) tiżgura li jkun hemm sistema ta' reġistrazzjoni u hażna f'rekords ta' kontabilità ta' forma kompjuterizzata għal kull azzjoni taħt il-programmi annwali u li d-data dwar l-implimentazzjoni li tkun meħtieġa għall-ġestjoni, il-monitoraġġ, il-kontroll u l-evalwazzjoni finanzjarja tingabar;
- (i) tiżgura li l-benefiċjarji finali u l-korpi l-oħra involuti fl-implimentazzjoni ta' l-azzjonijiet kofinanzjati mill-Fond iżommu sistema ta' kontabilità separata jew kodiċi adegwat ta' kontabilità għat-transazzjonijiet kollha relatati ma' l-azzjoni mingħajr ħsara għar-regoli nazzjonali tal-kontabilità;
- (j) tiżgura li l-evalwazzjonijiet tal-Fond imsemmijin fl-Artikolu 49 jitwettqu fil-limiti ta' zmien stabbiliti fl-Artikolu 50(2) u jkunu jilħqu l-istandards ta' kwalità miftiehma bejn il-Kummissjoni u l-Istat Membru;
- (k) tistabbilixxi proċeduri li jiżguraw li d-dokumenti kollha dwar l-infiq u l-verifika meħtieġa biex ikun żgurat rekord adegwat ta' verifika, jinżammu skond il-htigijiet imsemmijin fl-Artikolu 43;

- (l) tiżgura li l-awtorità ta' verifika tirċievi, għall-finijiet tat-twettiq tal-verifiki definiti fl-Artikolu 30(1), l-informazzjoni kollha meħtieġa dwar il-proċeduri ta' ġestjoni li jkunu qed jiġu applikati u dwar il-proġetti kofinanzjati mill-Fond;
- (m) tiżgura li l-awtorità ta' ċertifikazzjoni tirċievi l-informazzjoni kollha meħtieġa dwar il-proċeduri u l-verifiki li jitwettqu fir-rigward tan-nefqa għall-fini ta' ċertifikazzjoni;
- (n) tfassal u tippreżenta lill-Kummissjoni rapporti ta' progress u rapporti finali dwar l-implimentazzjoni tal-programmi annwali, dikjarazzjonijiet ta' l-infiq iċċertifikati mill-awtorità ta' ċertifikazzjoni u talbiet għal hlas, jew, fejn ikun xieraq, dikjarazzjonijiet ta' rimborż;
- (o) twettaq attivitajiet ta' informazzjoni u konsultattivi u xxerred ir-rizultati ta' l-azzjonijiet appoġġati;
- (p) tikkoopera mal-Kummissjoni u ma' l-awtoritajiet responsabbli fl-Istati Membri l-oħrajn;
- (q) tivverifika l-implimentazzjoni mill-benefiċjarji finali tal-linji gwida msemmija fl-Artikolu 33(6).

2. L-attivitajiet ta' ġestjoni ta' l-awtorità responsabbli għall-proġetti implimentati fl-Istati Membri jistgħu jiġu ffinanzjati taħt l-arrangamenti ta' assistenza teknika msemmijin fl-Artikolu 16.

Artikolu 28

Delegazzjoni ta' kompiti mill-awtorità responsabbli

1. Fejn il-kompiti kollha ta' l-awtorità responsabbli, jew uħud minnhom, jiġu delegati lil awtorità delegata, l-awtorità responsabbli għandha tiddefinixxi l-kamp ta' applikazzjoni tal-kompiti delegati, u tistabbilixxi proċeduri dettaljati għall-implimentazzjoni tal-kompiti delegati, li għandhom ikunu konformi mal-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 26.
2. Dawn il-proċeduri għandhom jinkludu l-għoti ta' informazzjoni regolari lill-awtorità responsabbli dwar il-prestazzjoni effettiva tal-kompiti delegati u deskrizzjoni tal-mezzi li jkunu nużaw.

Artikolu 29

Awtorità ta' ċertifikazzjoni

1. L-awtorità ta' ċertifikazzjoni għandha:
  - (a) tiċċertifika li:
    - (i) id-dikjarazzjoni ta' l-infiq hija preċiża, tirriżulta minn sistemi ta' kontabilità affidabbli u hija bbażata fuq dokumenti ta' appoġġ verifikabbli,
    - (ii) l-infiq iddikjarat ikun konformi mar-regoli Komunitarji u nazzjonali applikabbli u jkun sar għall-azzjonijiet magħżulin skond il-kriterji applikabbli għall-programm u li jkunu konformi mar-regoli Komunitarji u nazzjonali;

- (b) tiżgura għall-finijiet ta' ċertifikazzjoni li tkun irċeviet informazzjoni adegwata mill-awtorità responsabbli dwar il-proċeduri u l-verifiki mwettqa fir-rigward ta' l-infiq inkluż fid-dikjarazzjonijiet ta' l-infiq;
- (ċ) tqis għall-finijiet taċ-ċertifikazzjoni tar-riżultati tal-verifiki kollha li jkunu twettqu minn jew taħt ir-responsabbiltà ta' l-awtorità ta' verifika;
- (d) iżzomm rekords ta' kontabilità f'forma kompjuterizzata ta' l-infiq iddikjarat lill-Kummissjoni;
- (e) tivverifika l-irkupru ta' kwalunkwe finanzjament Komunitarju li jinstab li thallas indebitament bħala riżultat ta' irregolaritajiet li jiġu identifikati, flimkien ma' l-imghax fejn ikun il-każ,
- (f) iżzomm kont ta' l-ammonti rekuperabbli u rekuperati taħt il-baġit ġenerali ta' l-Unjoni Ewropea, fejn huwa possibbli billi dawn jitnaqqsu mid-dikjarazzjoni ta' l-infiq li jmiss.

2. L-attivitajiet ta' l-awtorità ta' ċertifikazzjoni relatati mal-proġetti implimentati fl-Istati Membri jistgħu jiġu ffinanzjati taħt l-arranġamenti ta' l-assistenza teknika msemmija fl-Artikolu 17, sakemm il-prerogattivi ta' din l-awtorità, kif deskritt fl-Artikolu 25, jiġu rispettati.

Artikolu 30
Awtorità ta' verifika

1. L-awtorità ta' verifika għandha:
  - (a) tiżgura li l-verifiki jitwettqu biex jiġi verifikat it-tħaddim effettiv tas-sistema ta' ġestjoni u kontroll;
  - (b) tiżgura li jsiru l-verifiki ta' l-azzjonijiet abbażi ta' kampjun xieraq biex tivverifika l-infiq iddikjarat; il-kampjun għandu jirrappreżenta mill-inqas 10 % ta' l-infiq eliġibbli kollu għal kull programm annwali;
  - (ċ) tippreżenta lill-Kummissjoni, fi żmien sitt xhur mill-approvazzjoni tal-programm pluriennali, strategija ta' verifika li tkopri l-korpi li se jwettqu l-verifiki msemmijin taħt il-punti (a) u (b), b'hekk jiġi żgurat li l-benefiċjarji ewlenin tal-finanzjament kongunt mill-Fond jiġu verifikati, u li l-verifiki jkunu mifruxin b'mod uniformi matul il-perijodu kollu tal-programmazzjoni.

2. Fejn l-awtorità ta' verifika maħtura taħt din id-deċiżjoni tkun ukoll l-awtorità ta' verifika maħtura taħt id-Deċiżjonijiet Nru .../2007/KE, Nru .../2007/KE, u Nru .../2007/KE*, jew fejn sistemi komuni jkunu japplikaw għal tnejn minn dawn il-Fondi jew aktar, tista' tiġi sottomessa strategija unika kombinata ta' verifika taħt il-paragrafu 1, il-punt (ċ).

---

* ĠU: dahhal in-numri tat-tliet Deċiżjonijiet imsemmija fil-premessa 21.

3. Għal kull programm annwali, l-awtorità ta' verifika għandha tabbozza rapport li għandu jinkludi:
  - (a) rapport ta' verifika annwali li jstabilixxi r-risultati tal-verifiki li jkunu twettqu skond l-istrategija ta' verifika fir-rigward tal-programm annwali u li jirrapporta kwalunkwe nuqqasijiet li jkunu instabu fis-sistemi ta' gestjoni u kontroll tal-programm.
  - (b) opinjoni, abbażi tal-kontrolli u l-verifiki li jkunu saru taħt ir-responsabbiltà ta' l-awtorità ta' verifika, dwar jekk it-tħaddim tas-sistema ta' gestjoni u kontroll tipprovdi assigurazzjoni raġonevoli li d-dikjarazzjonijiet ta' l-infiq ipprezentati lill-Kummissjoni huma korretti u li t-transazzjonijiet sottostanti huma legali u regolari.
  - (ċ) dikjarazzjoni li tivvaluta l-validità tat-talba għall-ħlas jew dikjarazzjoni ta' rimborż tal-bilanċ finali u l-legalità u r-regolarità ta' l-infiq konċernat.
4. L-awtorità ta' verifika għandha tiżgura li l-ħidma ta' verifika tqis l-istandards ta' verifika aċċettati internazzjonalment.
5. Il-verifika relatata mal-proġetti implimentati fl-Istati Membri jistgħu jiġu ffinanzjati taħt l-arrangamenti ta' assistenza teknika msemmija fl-Artikolu 17, sakemm il-prerogattivi ta' din l-awtorità ta' verifika, kif deskritt fl-Artikolu 24, jiġu rispettati.

KAPITOLU VI

RESPONSABBILTAJIET U KONTROLLI

Artikolu 31

Responsabbiltajiet ta' l-Istati Membri

1. L-Istati Membri għandhom ikunu responsabbli biex jiżguraw amministrazzjoni finanzjarja soda tal-programmi pluriennali u annwali u l-legalità u r-regolarità tat-transazzjonijiet sottostanti.
2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet responsabbli u kwalunkwe awtorità delegata, l-awtoritajiet ta' ċertifikazzjoni, l-awtoritajiet ta' verifika u kwalunkwe korp ieħor konċernat jirċievu gwida adegwata dwar l-istabbiliment tas-sistemi ta' ġestjoni u kontroll msemmijin fl-Artikoli 24 sa 30 biex jiġi żgurat li l-finanzjament Komunitarju jintuza b'mod effiċjenti u korrett.
3. L-Istati Membri għandhom jimpedixxu, jidentifikaw u jikkoreġu l-irregolaritajiet. Huma għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni dwar dawn, u jzommu lill-Kummissjoni informata dwar il-progress li jkun sar fil-proċedimenti amministrattivi u legali.

Meta ammonti mħallsa indebitament lil benefiċjarju finali ma jkunux jistgħu jiġu rkuprati, l-Istat Membru kkonċernat għandu jkun responsabbli biex iħallas lura l-ammonti mitlufin lill-baġit ġenerali ta' l-Unjoni Ewropea meta jiġi stabbilit li t-telf ikun iġġarrab minħabba nuqqas jew negligenza tiegħu.

4. L-Istati Membri għandhom ikunu primarjament responsabbli għall-kontroll finanzjarju ta' l-azzjonijiet u għandhom jiżguraw li s-sistemi u l-verifiki ta' ġestjoni u ta' kontroll jiġu implimentati b'tali mod li jiggarantixxi li l-fondi Komunitarji jintużaw sew u b'mod effettiv. Dawn għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni b'deskrizzjoni ta' dawn is-sistemi.
5. Ir-regoli dettaljati għall-implimentazzjoni tal-paragrafi 1 sa 4 għandhom jiġu adottati skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 52(2).

Artikolu 32

Sistemi ta' ġestjoni u kontroll

1. Qabel l-approvazzjoni mill-Kummissjoni tal-programm pluriennali, skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 52(2), l-Istati Membri għandhom jiżguraw li s-sistemi ta' ġestjoni u kontroll ikunu ġew stabbiliti skond l-Artikoli 24 sa 30. Huma għandhom ikunu responsabbli biex jiżguraw li s-sistemi jaħdmu b'mod effettiv matul il-perijodu kollu tal-programmazzjoni.
2. Flimkien ma' l-abbozz tal-programm pluriennali tagħhom, l-Istati Membri għandhom jipprezentaw lill-Kummissjoni deskrizzjoni ta' l-organizzazzjoni u l-proċeduri ta' l-awtoritajiet responsabbli, l-awtoritajiet delegati u l-awtoritajiet ta' ċertifikazzjoni, u s-sistemi ta' verifika interni li jkunu qed jithaddmu f'dawk l-awtoritajiet u l-korpi, fl-awtorità ta' verifika, u fi kwalunkwe korp ieħor li jwettaq il-verifiki taħt ir-responsabbiltà tagħha.
3. Il-Kummissjoni għandha tirrevedi l-applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni fil-kuntest tat-tnejjija tar-rapport għall-perijodu mill-2008 sa l-2010 imsemmi fl-Artikolu 50(3).

Artikolu 33

Responsabbiltajiet tal-Kummissjoni

1. Il-Kummissjoni għandha taċċerta, skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 31, li l-Istati Membri jkunu stabbilixxew sistemi ta' ġestjoni u kontroll li jkunu konformi ma' l-Artikoli 24 sa 30, u abbażi tar-rapporti dwar verifiki annwali u l-verifiki tagħha stess, li dawn is-sistemi jithaddmu b'mod effettiv matul il-perijodu tal-programmazzjoni.
2. Mingħajr ħsara għall-verifiki mwettqa mill-Istati Membri, l-uffiċjali tal-Kummissjoni jew ir-rappreżentanti awtorizzati tal-Kummissjoni jistgħu jwettqu kontrolli fuq il-post biex jivverifikaw it-tħaddim effettiv tas-sistemi ta' ġestjoni u kontroll, li jistgħu jinkludu verifiki ta' azzjonijiet inklużi fil-programmi annwali, b'avviż ta' mill-inqas tliet ijiem ta' xogħol. L-uffiċjali u r-rappreżentanti awtorizzati ta' l-Istat Membru kkonċernat jistgħu jieħdu sehem f'tali verifiki.
3. Il-Kummissjoni tista' titlob lil Stat Membru jwettaq kontrolli fuq il-post biex jivverifika t-tħaddim korrett tas-sistemi jew il-korrettezza ta' transazzjoni waħda jew aktar. Uffiċjali tal-Kummissjoni jew rappreżentanti awtorizzati tal-Kummissjoni jistgħu jieħdu sehem f'tali kontrolli.
4. Il-Kummissjoni, flimkien ma' l-Istati Membri, għandha tiżgura li l-azzjonijiet appoġġati mill-Fond jingħataw informazzjoni, pubbliċità u segwitu xierqa .

5. Il-Kummissjoni, flimkien ma' l-Istati Membri, għandha tiżgura li l-azzjonijiet ikunu konsistenti ma', u komplementari għal, linji politiċi, strumenti u inizjattivi Komunitarji rilevanti oħrajn.
6. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi linji gwida biex tiżgura l-vizibbiltà tal-finanzjament mogħti taħt din id-Deċiżjoni.

Artikolu 34

Koperazzjoni ma' l-awtoritajiet ta' verifika ta' l-Istati Membri

1. Il-Kummissjoni għandha tikkoopera ma' l-awtoritajiet ta' verifika biex tikkoordina l-pjanijiet u l-metodi ta' verifika rispettivi tagħhom u għandha minnufih tibdel ir-rizultati tal-verifiki mwettqa fuq is-sistemi ta' ġestjoni u kontroll sabiex isir l-aħjar użu possibbli tar-rizorsi ta' kontroll u biex jiġi evitat xogħol doppju mhux ġustifikat.

Il-Kummissjoni għandha tipprovdi l-kummenti tagħha dwar l-istrategija ta' verifika pprezentata taħt l-Artikolu 30 sa mhux aktar tard minn tliet xhur minn meta tkun irċevietha.

2. Meta tiddetermina l-istrategija ta' verifika tagħha stess, il-Kummissjoni għandha tidentifika dawk il-programmi annwali li hija tikkunsidra sodisfaċenti abbażi ta' l-għarfien eżistenti tagħha tas-sistemi ta' ġestjoni u kontroll.

Għal dawk il-programmi, il-Kummissjoni tista' tikkonkludi li hija tista' tafda prinċipalment fil-provi ta' verifika mogħtija mill-Istati Membri u li hija ser twettaq il-kontrolli tagħha fuq il-post biss jekk ikun hemm prova li tissuggerixxi nuqqasijiet fis-sistemi.

KAPITOLU VII

ĠESTJONI FINANZJARJA

Artikolu 35

Eligibbiltà – dikjarazzjonijiet ta' l-infiq

1. Id-dikjarazzjonijiet kollha ta' l-infiq għandhom jinkludu l-ammont ta' l-infiq li jkun sar minn benefiċjarji finali biex jimplimentaw l-azzjonijiet u l-kontribut korrispondenti mill-fondi pubbliċi jew privati.
2. L-infiq għandu jkun jikkorrespondi għall-ħlasijiet li jkunu saru mill-benefiċjarji finali. Dan għandu jkun ġustifikat b'fatturi mmarkati bħala mħallsa jew b'dokumenti ta' kontabilità ta' valur ekwivalenti.
3. L-infiq jista' jitqies bħala eligibbli għal appoġġ mill-Fond biss jekk ikun effettivament imħallas mhux qabel l-1 ta' Jannar tas-sena msemmija fid-deċiżjoni ta' finanzjament li tapprova l-programm annwali imsemmi fit-tielet subparagrafu ta' l-Artikolu 21(5). L-azzjonijiet kofinanzjati m'għandhomx ikunu tlestew qabel id-data tal-bidu għall-eligibbiltà.
4. Ir-regoli li jirregolaw l-eligibbiltà ta' l-infiq fil-qafas ta' azzjonijiet implimentati kofinanzjati mill-Fond fl-Istati Membri taħt l-Artikolu 3 għandhom jiġu adottati skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 52(2).

Artikolu 36

Kompletezza ta' hlas lil-benefiċjarji finali

L-Istati Membri għandhom jaċċertaw li l-awtorità responsabbli tiżgura li l-benefiċjarji finali jirċievu l-ammont totali tal-kontribut mill-fondi pubbliċi malajr kemm jista' jkun. L-ebda ammont m'għandu jitnaqqas jew jinżamm, lanqas m'għandha titħallas xi spiża speċifika ulterjuri jew spiża oħra b'effett ekwivalenti li tnaqqas dawn l-ammonti għall-benefiċjarji finali, sakemm il-benefiċjarji finali jissodisfaw il-htigijiet kollha rigward l-eleġibbiltà ta' l-azzjonijiet u l-ispejjeż.

Artikolu 37

Użu ta' l-euro

1. L-ammonti stabbiliti fl-abbozz tal-programmi pluriennali u annwali ta' l-Istati Membri msemmin fl-Artikoli 19 u 21 rispettivament, id-dikjarazzjonijiet iċċertifikati ta' l-infiq, it-talbiet għal hlas imsemmin fl-Artikolu 27(1), punt (n) u l-infiq imsemmi fir-rapporti ta' progress dwar l-implimentazzjoni tal-programm annwali msemmin fl-Artikolu 39(4) u r-rapport finali dwar l-implimentazzjoni tal-programm annwali msemmi fl-Artikolu 51 għandhom jidhru f'euro.
2. Id-deċiżjonijiet ta' finanzjament tal-Kummissjoni li japprovaw il-programmi annwali ta' l-Istati Membri msemmin fit-tielet subparagrafu ta' l-Artikolu 21 (4), l-impenji tal-Kummissjoni u l-hlasijiet tal-Kummissjoni għandhom jidhru u jitwettqu f'euros.

3. L-Istati Membri li m'adottawx l-euro bhala l-munita tagħhom fid-data tat-talba għall-ħlas għandhom jibdlu f'euro l-ammonti ta' l-infiq li jsir fil-munita nazzjonali. Dan l-ammont għandu jiġi konvertit f'euro bl-użu tar-rata tal-kambju tal-kontabilità mensili tal-Kummissjoni fix-xahar li matulu l-infiq jiddaħhal fil-kontijiet ta' l-awtorità responsabbli tal-programm konċernat. Din ir-rata għandha tiġi ppubblikata elettronikament kull xahar mill-Kummissjoni.
4. Meta l-euro ssir il-munita ta' Stat Membru, il-proċedura ta' konverżjoni stabbilita fil-paragrafu 3 għandha tkompli tapplika għall-infiq kollu rreġistrat fil-kontijiet mill-awtorità ta' ċertifikazzjoni qabel id-data tad-dhul fis-seħh tar-rata fissa ta' konverżjoni bejn il-munita nazzjonali u l-euro.

Artikolu 38

Impenji

L-impenji baġitarji Komunitarji għandhom isiru kull sena abbażi tad-deċiżjoni ta' finanzjament tal-Kummissjoni, li tapprova l-programm annwali msemmi fit-tielet subparagrafu ta' l-Artikolu 21(5).

Artikolu 39

Ħlasijiet - Finanzjament minn qabel

1. Ħlasijiet mill-Kummissjoni tal-kontribut mill-Fondi għandhom isiru skond l-impenji baġitarji.

2. Il-ħlasijiet għandhom ikunu f'forma ta' finanzjament minn qabel u ta' ħlas tal-bilanċ. Huma għandhom isiru lill-awtorità responsabbli maħtura mill-Istat Membru.
3. Ħlas ta' finanzjament minn qabel li jirrappreżenta 50% ta' l-ammont allokat fid-deċiżjoni ta' finanzjament li tapprova l-programm annwali għandu jsir lill-Istat Membru fi żmien sittin jum wara l-adozzjoni ta' dik id-deċiżjoni.
4. It-tieni ħlas ta' finanzjament minn qabel għandu jsir sa mhux aktar tard minn tliet xhur wara li l-Kummissjoni tkun approvat, fi żmien xahrejn mis-sottomissjoni formali ta' talba għall-pagament minn Stat Membru, rapport ta' progress dwar l-implimentazzjoni tal-programm annwali u dikjarazzjoni ċertifikata ta' l-infiq imfassal skond l-Artikolu 29(1) punt (a) u l-Artikolu 35 li jammonta għal mill-inqas 60% ta' l-ammont tal-ħlas inizjali. L-ammont tat-tieni ħlas ta' finanzjament minn qabel imwettaq mill-Kummissjoni m'għandux jaqbez 50% ta' l-ammont totali allokat mid-deċiżjoni ta' finanzjament, li tapprova l-programm annwali u, fi kwalunkwe każ, fejn Stat Membru impenja nazzjonalment ammont inqas mill-ammont indikat fid-deċiżjoni ta' finanzjament, li tapprova l-programm annwali, il-bilanċ ta' l-ammont tal-fondi Komunitarji li kien fil-fatt impenjat mill-Istat Membru għall-proġetti magħżulin taħt il-programm annwali bit-tnaqqis ta' l-ewwel ħlas ta' finanzjament minn qabel.
5. Kull imgħax iġġenerat mill-ħlasijiet ta' finanzjament minn qabel għandhom jiġu assenjati lill-programm konċernat, filwaqt li jitqiesu bhala rizors għall-Istat Membru bhala kontribut pubbliku nazzjonali u għandhom jiġu ddikjarati lill-Kummissjoni fiż-żmien tad-dikjarazzjoni ta' l-infiq relatata mar-rapport finali dwar l-implimentazzjoni tal-programm annwali kkonċernat.

6. L-ammonti mhallsin bhala finanzjament minn qabel ghandhom jithallsu mill-kontijiet meta l-programm annwali jintemm.

Artikolu 40

Hlas tal-bilanċ

1. Il-Kummissjoni għandha tħallas il-bilanċ sakemm tkun irċeviet id-dokumenti li ġejjin sa mhux aktar tard minn disa' xhur wara l-iskadenza ta' l-eleġibbiltà għall-infiq stabbilit fid-deċiżjoni ta' finanzjament, li tapprova l-programm annwali:
- (a) dikjarazzjoni ċertifikata ta' l-infiq debitament imfassla skond l-Artikolu 29(1), punt (a) u l-Artikolu 35 u talba għall-ħlas tal-bilanċ jew dikjarazzjoni tar-rimborż;
  - (b) ir-rapport finali dwar l-implimentazzjoni tal-programm annwali kif stabbilit fl-Artikolu 51;
  - (ċ) ir-rapport ta' verifika annwali, l-opinjoni u d-dikjarazzjoni previsti fl-Artikolu 30(3).

Il-ħlas tal-bilanċ għandu jkun soġġett għall-aċċettazzjoni tar-rapport finali dwar l-implimentazzjoni tal-programm annwali u d-dikjarazzjoni li tevalwa l-validità tat-talba għall-ħlas tal-bilanċ.

2. Jekk l-awtorità responsabbli tonqos milli ttiprovdi d-dokumenti meħtieġa fil-paragrafu 1 sad-data ta' l-għeluq u f' forma aċċettabbli, il-Kummissjoni għandha tħassar kwalunkwe parti mill-impenn tal-baġit tal-programm annwali korrispondenti li ma tkunx intużat għall-ħlas tal-finanzjament minn qabel.
3. Il-proċedura ta' kancellazzjoni awtomatika mfissra fil-paragrafu 2 għandha tiġi sospiża, għall-ammont tal-proġetti konċernati, fejn proċedimenti legali jew appell amministrattiv li jkollu effetti ta' sospensjoni jkunu għadhom għaddejjin fil-livell ta' Stat Membru meta d-dokumenti definiti fil-paragrafu 1 jiġu ppreżentati. L-Istat Membru, fir-rapport finali parzjali li jkun gie ppreżentat, għandu jagħti informazzjoni dettaljata dwar tali proġetti, u jibgħat rapporti dwar progress li jkun sar fir-rigward ta' dawn il-proġetti kull sitt xhur. Fi żmien tliet xhur mill-konkluzjoni tal-proċedimenti legali jew il-proċedura ta' appell amministrattiv, l-Istat Membru għandu jippreżenta d-dokumenti meħtieġa fil-paragrafu 1 għall-proġetti kkonċernati.
4. Il-perijodu ta' disa' xhur msemmi fil-paragrafu 1 għandu jieqaf milli jiddekorri jekk il-Kummissjoni tadotta deċiżjoni li tissospendi l-ħlasijiet tal-finanzjament kongunt għall-programm annwali rilevanti skond l-Artikolu 42. Il-perijodu għandu jerga' jibda għaddej mid-data meta d-deċiżjoni tal-Kummissjoni msemmija fl-Artikolu 40(3) tkun giet notifikata lill-Istat Membru.
5. Mingħajr ħsara għall-Artikolu 41, fi żmien sitt xhur mir-riċeviment tad-dokumenti msemmijin fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, il-Kummissjoni għandha tgħarraf lill-Istat Membru dwar l-ammont ta' l-infiq rikonoxxut mill-Kummissjoni bħala li għandu jithallas mill-Fond, u dwar kwalunkwe korrezzjoni finanzjarja li tkun ġejja mid-differenza bejn l-infiq iddikjarat u l-infiq rikonoxxut. L-Istat Membru għandu jingħata tliet xhur biex jippreżenta l-kummenti tiegħu.

6. Fi żmien tliet xhur mir-riċeviment tal-kummenti ta' l-Istat Membru, il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi dwar l-ammont ta' l-infiq rikonoxxut bħala li għandu jithallas mill-Fond, u tirkupra l-bilanċ li jkun geġ mid-differenza bejn l-infiq finali rikonoxxut u s-somom li jkunu diġà thallsu lil dawk l-Istati Membri.
7. Sogġett għall-fondi disponibbli, il-Kummissjoni għandha thallas il-bilanċ f'mhux iktar minn sittin jum mid-data li fiha din taċċetta d-dokumenti msemmijin fil-paragrafu 1. Il-bilanċ ta' l-impenn baġitarju għandu jiġi diżimpenjat fi żmien sitt xhur wara l-ħlas.

Artikolu 41

Żamma tal-ħlas

1. Il-ħlas għandu jinżamm mill-uffiċjal ta' awtorizzazzjoni b'delega skond it-tifsira tar-Regolament Finanzjarju għal perijodu massimu ta' sitt xhur jekk:
  - (a) frapport ta' korp ta' verifika nazzjonali jew Komunitarju jkun hemm provi li jissuġġerixxu defiċjenza sinifikattiva fit-thaddim tas-sistemi ta' ġestjoni u kontroll,
  - (b) dak l-uffiċjal ikollu jwettaq verifiki addizzjonali wara li jkun notifikat b'informazzjoni li turieh li l-infiq f'dikjarazzjoni ċertifikata ta' l-infiq hija marbuta ma' irregolarità serja li ma ġietx ikkorreguta.
2. L-Istat Membru u l-awtorità responsabbli għandhom jiġu informati minnufih dwar ir-raġunijiet għaż-żamma tal-pagament. Il-ħlas għandu jinżamm sakemm l-Istat Membru jiehu l-mizuri meħtieġa.

Artikolu 42
Sospensjoni tal-ħlas

1. Il-ħlasijiet kollha tal-finanzjament minn qabel u tal-bilanċ, jew parti minnhom, jistgħu jigu sospizi mill-Kummissjoni meta:
  - (a) jkun hemm nuqqas serju fis-sistema ta' ġestjoni u kontroll tal-programm li jaffettwa l-affidabbiltà tal-proċedura għaċ-ċertifikazzjoni tal-ħlasijiet u li għalih ma jkunux ittiegħdu miżuri korrettivi; jew
  - (b) l-infiq f'dikjarazzjoni ċertifikata ta' infiq ikun marbut ma' irregolarità serja li ma tkunx ġiet ikkorreguta; jew
  - (ċ) Stat Membru ma jkunx ikkonforma ma' l-obbligi tiegħu taht l-Artikoli 31 u 32.
2. Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li tissospendi l-ħlasijiet tal-finanzjament minn qabel u tal-bilanċ wara li tkun tat l-opportunità lill-Istat Membru biex jipprezenta l-osservazzjonijiet tiegħu f'perijodu ta' tliet xhur.
3. Il-Kummissjoni għandha ttemm is-sospensjoni tal-ħlasijiet tal-finanzjament minn qabel u tal-bilanċ meta din tqis li l-Istat Membru jkun ħa l-miżuri meħtieġa kollha biex is-sospensjoni tkun tista' titneħħa.
4. Fejn l-Istat Membru ma jiehux il-miżuri neċessarji, il-Kummissjoni tista' tadotta deċiżjoni biex tikkancella l-kontribut Komunitarju kollu jew parti minnu għall-programm annwali, skond l-Artikolu 46.

Artikolu 43
Żamma tad-dokumenti

Mingħajr hsara għar-regoli li jirregolaw l-għajnuna ta' l-Istat taħt l-Artikolu 87 tat-Trattat, l-awtorità responsabbli għandha tiżgura li d-dokumenti ta' appoġġ kollha rigward l-infiq u l-verifiki tal-programmi kkonċernati jinżammu disponibbli għall-Kummissjoni u l-Qorti ta' l-Awdituri għal perijodu ta' hames snin wara l-għeluq tal-programmi bi qbil ma' l-Artikolu 40(1).

Dan il-perijodu għandu jiġi interrott jew fil-każ ta' proċedimenti legali jew fuq talba debitament sostanzjata mill-Kummissjoni.

Id-dokumenti għandhom jinżammu fil-forma ta' l-originali jew f'verżjonijiet iċċertifikati li huma konformi ma' l-originali fuq mezzi ta' żamma ta' data generalment aċċettati.

KAPITOLU VIII

KORREZZJONIJIET FINANZJARJI

Artikolu 44
Korrezzjonijiet finanzjarji mill-Istati Membri

1. L-Istati Membri għandhom jerfġu primarjament r-responsabbiltà għall-investigazzjoni ta' irregolaritajiet, billi jaġixxu fuq il-provi ta' kull bidla ewlenija li taffettwa n-natura jew il-kondizzjonijiet għall-implimentazzjoni jew il-kontroll tal-programmi u jagħmlu l-korrezzjonijiet finanzjarji meħtieġa.

2. L-Istati Membri għandhom jagħmlu l-korrezzjonijiet finanzjarji meħtieġa marbuta ma' l-irregolaritajiet individwali jew sistematiċi li jkunu nstabu fl-azzjonijiet jew fil-programmi annwali.

Korrezzjonijiet magħmula mill-Istati Membri għandhom jikkonsistu fil-kancellazzjoni, u, jekk ikun applikabbli, l-irkupru tal-kontribut Komunitarju kollu jew ta' parti minnu. Fejn l-ammont ma jiġix imħallas lura fiż-żmien permess mill-Istat Membru rilevanti, għandu jkun dovut imghax minhabba nuqqas ta' hlas bir-rata prevista fl-Artikolu 47(2). L-Istati Membri għandhom iqisu n-natura u l-gravità ta' l-irregolaritajiet u t-telf finanzjarju għall-Fond.

3. Fil-każ ta' irregolaritajiet sistematiċi l-Istat Membru rilevanti għandu jestendi l-inkjesti tiegħu biex ikopru l-operazzjonijiet li jistgħu jiġu affettwati.

4. L-Istati Membri għandhom jinkludu fir-rapport finali dwar l-implimentazzjoni tal-programm annwali msemmi fl-Artikolu 51 lista ta' proċeduri ta' kancellazzjoni li jkunu nbdew għall-programm annwali konċernat.

Artikolu 45
Verifika ta' kontijiet u
korrezzjonijiet finanzjarji mill-Kummissjoni

1. Minghajr hsara għas-setgħat tal-Qorti ta' l-Awdituri jew il-kontrolli mwettqa mill-Istati Membri skond liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi nazzjonali, uffiċjali tal-Kummissjoni jew rappreżentanti awtorizzati tal-Kummissjoni jistgħu jwettqu kontrolli fuq il-post, inklużi kontrolli ta' kampjuni, ta' l-azzjonijiet iffinanzjati mill-Fond u ta' sistemi ta' ġestjoni u kontroll b'notifika ta' mill-inqas tliet ijiem ta' xogħol. Il-Kummissjoni għandha tavża lill-Istati Membri kkonċernati bil-ħsieb li tikseb l-assistenza kollha meħtieġa. L-uffiċjali jew ir-rappreżentanti awtorizzati ta' l-Istat Membru kkonċernat jistgħu jieħdu sehem f'tali kontrolli.

Il-Kummissjoni tista' titlob lill-Istat Membru kkonċernat sabiex iwettaq kontrolli fuq il-post biex jivverifika l-korrettezza ta' waħda jew iżjed mit-transazzjonijiet. L-uffiċjali tal-Kummissjoni jew ir-rappreżentanti awtorizzati tal-Kummissjoni jistgħu jieħdu sehem f'tali kontrolli.

2. Jekk, wara li jkunu tlestew il-verifiki meħtieġa, il-Kummissjoni tikkonkludi li Stat Membru ma jkunx konformi ma' l-obbligi tiegħu taħt l-Artikolu 31, hija għandha tissospendi l-ħlas tal-finanzjament minn qabel jew tal-bilanċ skond l-Artikolu 42.

Artikolu 46

Kriterji għall-korrezzjonijiet

1. Il-Kummissjoni tista' tagħmel korrezzjonijiet finanzjarji billi tħassar il-kontribut Komunitarju kollu jew parti minnu għal programm annwali fejn, wara li jitwettaq l-eżami meħtieġ, hija tikkonkludi li:
  - (a) hemm nuqqas serju fis-sistema ta' ġestjoni u kontroll tal-programm li qiegħed friskju l-kontribut Komunitarju li jkun diġà thallas lill-programm;
  - (b) l-infiq imsemmi f'dikjarazzjoni ċertifikata ta' infiq ikun irregolari u ma jkunx ġie kkorret mill-Istat Membru qabel il-ftuħ tal-proċedura ta' korrezzjoni taħt dan il-paragrafu;
  - (ċ) Stat Membru ma jkunx ikkonforma ma' l-obbligi tiegħu taħt l-Artikolu 31 qabel il-ftuħ tal-proċedura ta' korrezzjoni taħt dan il-paragrafu.

Il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi wara li tkun qieset kwalunkwe kumment imwettaq mill-Istat Membru.

2. Il-Kummissjoni għandha tibbaża l-korrezzjonijiet finanzjarji tagħha fuq każijiet individwali ta' irregolaritajiet identifikati, filwaqt li tqis in-natura sistemika ta' l-irregolarità biex jiġi determinat jekk għandhiex tiġi applikata korrezzjoni b'rata fissa jew korrezzjoni estrapolata. Fejn il-każ ta' irregolarità jkun relatat ma' dikjarazzjoni ta' infiq li għalih tkun inġhatat assigurazzjoni raġonevoli mill-awtorità tal-verifika skond l-Artikolu 30(3), punt (b), ser jiġi preżunt li hemm problema sistemika li twassal għall-applikazzjoni ta' korrezzjoni b'rata fissa jew estrapolata, sakemm l-Istat Membru ma jgħibx prova fi żmien tliet xhur li tirribatti din il-preżunzjoni.

3. Meta tiddeċiedi l-ammont ta' korrezzjoni, il-Kummissjoni għandha tqis l-importanza ta' l-irregolarità u l-medda u l-implikazzjonijiet finanzjarji tan-nuqqasijiet li jkunu nstabu fil-programm annwali konċernat.
4. Fejn il-Kummissjoni tibbaża l-pożizzjoni tagħha fuq il-fatti stabbiliti mill-awdituri għajr dawk tas-servizzi tagħha stess, hija għandha tigbed il-konkluzjonijiet tagħha dwar il-konsegwenzi finanzjarji, wara li tkun eżaminat il-miżuri meħuda mill-Istat Membru kkonċernat taħt l-Artikolu 32, ir-rapporti ta' irregolaritajiet notifikati u kwalunkwe twegiba mill-Istat Membru.

Artikolu 47

Hlas lura

1. Kwalunkwe hlas lura li għandu jsir lill-baġit generali ta' l-Unjoni Ewropea għandu jsir qabel id-data ta' l-għeluq indikata fl-ordni għall-irkupru li tkun tfasslet skond l-Artikolu 72 tar-Regolament Finanzjarju. Din id-data ta' l-għeluq għandha tkun l-aħħar ġurnata tat-tieni xahar wara l-ħruġ ta' l-ordni.
2. Kwalunkwe dewmien tal-hlas lura għandu jwassal għal imgħax fuq il-hlas tard, li jibdev fid-data ta' l-għeluq u jintemmu fid-data ta' meta fil-fatt isir il-hlas. Ir-rata ta' tali imgħax għandha tkun dik applikata mill-Bank Ċentrali Ewropew għall-operazzjonijiet prinċipali tiegħu ta' finanzjament mill-ġdid, kif ippubblikata fis-serje C tal-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea, li tkun fis-seħh fl-ewwel jum tal-kalendarju tax-xahar li fih taqa' d-data ta' l-għeluq, biż-żieda ta' tliet punti perċentwali u nofs.

Artikolu 48
Obbligi ta' l-Istati Membri

Korrezzjoni finanzjarja mill-Kummissjoni m'għandhiex tippregudika l-obbligu ta' Stat Membru biex jissokta bl-irkupru taħt l-Artikolu 44.

KAPITOLU IX
MONITORAĠĠ, EVALWAZZJONI U RAPPORTI

Artikolu 49
Monitoraġġ u evalwazzjoni

1. Il-Kummissjoni għandha twettaq monitoraġġ regolari tal-Fond f'koperazzjoni ma' l-Istati Membri.
2. Il-Fond għandu jiġi evalwat mill-Kummissjoni fi sħubija ma' l-Istati Membri biex jiġu evalwati r-relevanza, l-effikaċja u l-impatt ta' l-azzjonijiet fid-dawl ta' l-oġettiv ġenerali msemmi fl-Artikolu 2 fil-kuntest tat-tnejn għar-rapport stabbilit fl-Artikolu 50(3).
3. Il-Kummissjoni għandha tqis ukoll il-komplementarjetà bejn l-azzjonijiet implimentati taħt il-Fond u dawk segwiti taħt linji politiċi, strumenti u inizzjattivi rilevanti Komunitarji oħrajn.

Artikolu 50
Obbligi ta' rappurtar

1. F'kull Stat Membru, l-awtorità responsabbli għandha tiegħu l-miżuri meħtieġa biex tiżgura l-monitoraġġ u l-evalwazzjoni ta' proġetti.

Għal dak il-għan, il-ftehim u l-kuntratti li din tikkonkludi ma' l-organizzazzjonijiet responsabbli għall-implimentazzjoni ta' l-azzjonijiet għandhom jinkludu klawzoli li jistabbilixxu obbligu biex jiġu ppreżentati rapporti regolari u dettaljati dwar il-progress ta' l-implimentazzjoni u t-tlestija ta' l-oġġettivi assenjati, li għandhom ikunu l-bażi rispettivament tar-rapport ta' progress u r-rapport finali dwar l-implimentazzjoni tal-programm annwali msemmi.

2. L-Istati Membri għandhom jissottomettu lill-Kummissjoni:

- (a) sat-30 ta' Ġunju 2010, rapport ta' evalwazzjoni dwar l-implimentazzjoni ta' azzjonijiet kofinanzjati mill-Fond;
- (b) sat-30 ta' Ġunju 2012 għall-perijodu mill-2008 sa l-2010 u sat-30 ta' Ġunju 2015 għall-perijodu mill-2011 sa l-2013 rispettivament, rapport ta' evalwazzjoni dwar ir-riżultati u l-impatt ta' l-azzjonijiet kofinanzjati mill-Fond.

3. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni:
- (a) sat-30 ta' Ġunju 2010, rapport dwar l-applikazzjoni tal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 15 għat-tqassim annwali tar-riżorsi bejn l-Istati Membri; flimkien ma' proposti għal emendi jekk meqjusa meħtieġa;
  - (b) sa l-31 ta' Diċembru 2010, rapport intermedjarju dwar ir-riżultati miksuba u dwar aspetti kwalitattivi u kwantitattivi ta' l-implimentazzjoni tal-Fond, flimkien ma' proposta dwar l-iżvilupp futur tal-Fond;
  - (c) sa l-31 ta' Diċembru 2012 għall-perijodu mill-2008 sa l-2010 u sa l-31 ta' Diċembru 2015 għall-perijodu mill-2011 sa l-2013 rispettivament, rapport ta' evalwazzjoni ex post.

Artikolu 51

*Rapport finali dwar l-implimentazzjoni
tal-programm annwali*

1. Ir-rapport finali dwar l-implimentazzjoni tal-programme annwali għandu jinkludi l-informazzjoni li ġejja sabiex jagħti stampa ċara ta' l-implimentazzjoni tal-programm:
- (a) l-implimentazzjoni finanzjarja u operattiva tal-programm annwali;

- (b) il-progress li jkun sar fl-implimentazzjoni tal-programm pluriennali u l-prijoritajiet tiegħu fir-rigward tal-miri speċifiċi u verifikabbli tagħhom, bi kwantifikazzjoni, kull fejn u kull meta dawn iwasslu għal kwantifikazzjoni, ta' l-indikaturi;
- (c) il-passi meħudin mill-awtorità responsabbli biex tiżgura l-kwalità u l-effikaċja ta' l-implimentazzjoni, b'mod partikolari:
  - (i) miżuri ta' monitoraġġ u evalwazzjoni, li jinkludu arranġamenti għall-ġbir ta' data;
  - (ii) sommarju dwar kwalunkwe problema sinifikattiva li tkun inqalet fl-implimentazzjoni tal-programm operattiv u kwalunkwe miżura li tkun ittiedet;
  - (iii) l-użu magħmul mill-assistenza teknika.
- (d) il-miżuri meħudin biex tinghata informazzjoni u ssir pubbliċità dwar il-programmi annwali u pluriennali.

2. Ir-rapport għandu jigi ġġudikat bħala aċċettabbli meta jkun fih l-informazzjoni kollha elenkata fil-paragrafu 1. Il-Kummissjoni għandha tiegħu deċiżjoni dwar il-kontenut tar-rapport ipprezentat mill-awtorità responsabbli fi żmien xahrejn minn meta tirċievi l-informazzjoni kollha msemmija fil-paragrafu 1, li għandha tiġi rikonoxxuta lill-Istati Membri. Jekk il-Kummissjoni ma tirispondix fit-terminu ta' żmien stabbilit, ir-rapport għandu jitqies li ġie aċċettat.

KAPITOLU X

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

Artikolu 52

Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun meġġuna mill-Kumitat komuni “Solidarjetà u Ġestjoni tal-Flussi ta’ Migrazzjoni”, stabbilit bid-Deciżjoni Nru .../2007/KE* .
2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, l-Artikoli 4 u 7 tad-Deciżjoni 1999/468/KE għandhom japplikaw, filwaqt li jitqiesu d-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 8 tagħha.
3. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu l-Artikolu 5a(1) sa (4) u 5 (b) u l-Artikolu 7 tad-Deciżjoni 1999/468/KE għandha tapplika, filwaqt li jitqiesu d-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 8 tagħha.

Il-limiti ta' zmien stabbiliti fl-Artikolu 5a (3)(ċ), (4)(b) u (4)(e) tad-Deciżjoni 1999/468/KE għandhom jiġu ffixxati għal sitt ġimgħat.

---

* ĠU: Daħhal in-numru tat-tieni Deciżjoni msemmija fil-premessa 27 (Fond għall-Fruntieri Esterni).

Artikolu 53

Reviżjoni

Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill għandhom jirrevedu din id-Deciżjoni abbażi ta' proposta mill-Kummissjoni sat-30 ta' Ġunju 2013.

Artikolu 54

Dhul fis-seħħ u applikazzjoni

Din id-Deciżjoni ser tidhol fis-seħħ fil-gurnata wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha fil-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea.

Din id-Deciżjoni ser tapplika mill-1 ta' Jannar 2008, bl-eċċezzjoni ta' l-Artikoli 14, 18, 19, 21, 22, 25, l-Artikolu 31(2), l-Artikolu 31(5), l-Artikolu 32, l-Artikolu 35(4) u l-Artikolu 52, li għandhom japplikaw minn ...* ..

Artikolu 55

Destinatarji

Din id-Deciżjoni hi indirizzata lill-Istati Membri bi qbil tat-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea.

Magħmul fi ,

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

Għall-Kunsill

Il-President

---

* Data tad-dhul fis-seħħ ta' din id-Deciżjoni.